

2017

Rok 2017 byl rokem střídání ministrů a vlád.

Události v ČR

Ministr financí Andrej Babiš skončil ve vládě a byl trestně stíhán v kauze možného dotačního podvodu s farmou Čapí hnízdo.

Až před koncem roku, kdy ve volbách znovu získal mandát, bylo trestní stíhání přerušeno a po demisi vlády Bohuslava Sobotky ho jmenoval prezident Miloš Zeman novým premiérem a o týden později i jeho vládu.

Od začátku března začala druhá fáze EET.

Po hotelích a restauracích začaly vydávat elektronické účtenky i maloobchody a velkoobchody.

Prezident Miloš Zeman zklamal kuřáky, protože od konce května si již v českých restauracích nikdo nezapálil, vešel v platnost protikuřácký zákon.

V červenci se nezaměstnanost v Česku dostala na nejnižší hodnotu od června 1998. Podle Úřadu práce ČR činila v tuto dobu čtyři procenta a uchazečů o práci bylo tedy 297 439.

Tak jako každý rok, tak i tento rok začal sestavováním obecního rozpočtu, který následně udává tempo a směr činností naší obce. I letošní rozpočet byl díky dotacím velice příznivý a výdaje obce byly plánovány na 41 mil. Kč.

Jedním z velkých projektů tohoto roku bylo velmi dlouho diskutované přestěhování Mateřské školy Liptál do volného pavilonu Základní školy Liptál. Součástí tohoto projektu byla také realizace nových prostor pro Základní uměleckou školu Morava. Realizací tohoto projektu jsme se konečně zbavili problémů se stavem budovy bývalé mateřské školky. Hlavním cílem ale bylo sjednotit všechna školská zařízení pod jednu střechu, což je velice výhodné, a to jak provozně tak i finančně.

Na začátku roku se také dokončoval další velký projekt, a to nové chodníky do dolní části obce. I když se jedná teprve o první polovinu zamýšlené trasy, byla tato stavební akce pro obecní rozpočet velice náročná. Letošní rok sice žádné finanční prostředky na pokračování stavby nezískali, ale i na příští rok je opět podána žádost o dotace. Doufáme, že díky těmto penězům se v příštím roce podaří stavbu dokončit nebo alespoň zrealizovat další úsek.

Ostatní projekty realizované v tomto roce už sice nedosahují takové výše jako dva zmíněné výše, ale i tyto akce by si bylo škoda nepřipomenout. Touto realizací totiž dochází ke změnám ve vzhledu obce, a nebo pomáhají k novému směřování provozu obecního úřadu.

Za zmínku určitě stojí obnova historické hasičské zbrojnice, dokončení nové naučné stezky, zateplení budovy pošty, přestavba hasičské cisterny, zakoupení traktoru, instalace nového radaru, atd.

Další samozřejmostí je také příprava nových projektů nebo jejich úprava, z důvodu vyšší pravděpodobnosti získání finančních prostředků. Zejména se jednalo o Cyklostezku Rokytenu, Přestupní terminál, Přírodní kulturní areál, dětské hřiště, výstavba a obnova rybníků a mnohé další menší projekty.

Jedna z velkých předností, která nás stále řadí před jiné obce, je činnost spolků. Naše obec se může pyšnit velkým množstvím akcí různého zaměření. Sami si můžete přečíst v našem zpravodaji, kolik činnosti vyvinou dobrovolníci a kolik akcí se jim daří pořádat.

I proto se obec snaží těmto lidem pomáhat, aby to měli alespoň trošku jednodušší.

Velké poděkování patří všem spolkům v obci, protože všichni jsou velmi aktivní.

Zpráva starosty

Poděkování také patří všem školským zařízením, protože pro ně byl tento rok obzvlášť náročný a vše se podařilo úspěšně zvládnout. Na závěr bych nechtěl zapomenout na církve, protože díky nim se podařilo zrealizovat mnoho kulturně církevních, ale také investičních akcí.

Vzhled obce neovlivňují pouze velké stavby, ale také drobné práce, které letos poprvé pomáhali provádět také brigádníci. Jednalo se o 10 studentů z naší obce, kteří se připojili ke stálým zaměstnancům, ale také k pracovníkům z veřejně prospěšných prací. I letos se povedlo provést nespočet úkolů. Díky této činnosti je naše obec uznávána také starosty jiných obcí.

Na konci tohoto roku, ve dnech 20.a21.října se konaly volby do poslanecké sněmovny PČR.

Volby

V naší obci přišlo k volbám z 1 205 voličů 709, což je 59,7%, ale platných hlasů bylo 713.

Největší počet hlasů (178) získala strana ANO 2011, na druhém místě (150 hlasů) byla strana Svoboda a přímá demokracie – T. Okamura a na třetím místě (s počtem 78 hlasů) byla strana ODS.

Příloha č. 1 (Výsledky voleb 2017 v obci)

Na konci minulého roku jsme podali žádost o dotaci ze Státního zemědělského intervenčního fondu na nákup nového traktoru včetně příslušenství.

Nové dopravní prostředky OU

V rámci této žádosti o dotace byla obec úspěšná, a proto po ukončeném výběrovém řízení, jsem na začátku roku podepsal kupní smlouvu s firmou Zálesí a.s. na nákup nového traktoru Zetor Proxima 100. Traktor bude obci dodán někdy na začátku léta, a to včetně čelního nakladače, navijáku, bočního mulčovacího ramene, sypače a sněhové radlice. Celkové náklady na pořízení jsou ve výši 1,73 mil. Kč, z čehož dotace pokryje 50% celkových nákladů.

Druhým „novým“ strojem je terénní automobil UAZ, který byl obci bezúplatně převeden přes Ministerstvo obrany z armády České republiky. Jedná se o stroj z roku 1980 a obci bude sloužit při dopravě za prací, kterou vykonáváme v obecních lesích. Jedná se sice o starý stroj, ale pro tuto potřebu je dostačující. Zprovoznění tohoto auta zajistil pan Miroslav Vaculík, Lhota u Vsetína 226, kterému tímto velmi děkuji, protože to nebyl zas tak jednoduchý úkol.

Může se někdy zdát, že už je těchto strojů dost, ale věřte, že všechny stroje, které obec vlastní, výrazně ulehčují pracovníkům obce jejich práci, zvyšují samostatnost, zlepšují vzhled obce a také šetří obecní rozpočet.

V druhé polovině roku jsme si do naší obce dovezli nový obecní traktor Zetor Proxima 100. Nyní máme za sebou prvních několik měsíců a už jsme měli několik možností k jeho využití. Jeden z prvních větších úkolů traktoru, bylo sečení trávy kolem cest a nyní se již traktor připravuje na zimní sezonu. Před pár dny byl na traktor umístěn sypač a na začátku ledna bude hotová sněhová radlice. Potom bude již traktor definitivně připraven vykonávat zimní údržbu komunikací.

V létě jsem vám psal v Liptálském zpravodaji, že jsme se rozhodli pustit do přestavby Pragy V3S a tím docílit toho, aby i Liptál měl hasičskou cisternu.

Nyní přišel na řadu i nákup nové dodávky. V průběhu roku byla podána žádost o dotace a nyní již vím, že jsme byli s naší žádostí úspěšní. Ministerstvo vnitra nám prostřednictvím Hasičského záchranného sboru České republiky přispěje na nákup nové techniky částkou 450 tis. Kč a dalších 300 tis. Kč získáme od Zlínského kraje. Díky těmto penězům bude zakoupena nová devítimístná dodávka pohonem 4x4 v celkové hodnotě cca 1,1 mil. Kč. Nyní budou probíhat „papírové“ záležitosti včetně výběrového řízení a možná už v letě by mohla nová dodávka stát v liptálské zbrojnici.

Pro Liptálský zpravodaj napsal Ing. Milan Daňa, starosta obce

Z regionálního tisku „Jalovec“, 19.9.2017.

Pod jednou střechou fungují od začátku nového školního roku základní, mateřská a umělecká škola v Liptále. Obec to zatím stálo přes 17 mil. korun, v příštím roce hodlá investovat další miliony.

Sestěhování všech tří vzdělávacích zařízení připravovali Liptálští už několik let.

V základní škole chátral celý nevyužitý pavilon, který chtěli zrekonstruovat a přestěhovat na něj školku, jež sídlila o pár set metrů dál v malé budově vedle místní pošty. V podkroví pak měla najít nové prostory místní ZUŠ Morava, která fungovala v nevyhovujících prostorech na jiném místě areálu základky. Bezbariérový přístup objektu měl zajistit nový výtah. Zahájení prací dlouho brzdily nevyřešené majetkové vztahy se státním pozemkovým fondem, na jehož pozemku pavilon stojí. A také peníze. Oboje se i za cenu ústupků podařilo vyřešit, a tak se začátkem letošního roku rozjela rozsáhlá přestavba. Práce šly velmi svižně a v půli léta už bylo dokonce i zkolaudováno. Slavnostní otevření proběhlo za hojné účasti místních občanů v úterý 5. září.

„Touto akcí jsme vyřešili hned několik problémů najednou. Konečně se podařilo zcela zaplnit kapacitu školy, mateřinka a umělecká škola zase dostaly krásné nové prostory. Sestěhování pod jednu střechu navíc přinese významné zefektivnění provozu a tedy i nemalé finanční úspory,“ řekl nám starosta Liptálu Milan Daňa (bezp.).

Rekonstrukce přišla obec na 17 mil. Kč.

„Kvůli problémům s přípravami jsme nakonec nedosáhli na dotace a celou akci financujeme z vlastních zdrojů. Část z obecního rozpočtu, část z úvěru,“ vysvětlil Daňa. V příštím roce by měly přijít na řadu venkovní úpravy areálu školy. Ten dostane nové chodníky i parkoviště. Vyrostou tady i tři hřiště, zvláště pro mateřinku, základní školu i družinu. U obou etap bude obec žádat o dotace.

„Na závěr rekonstrukce bychom rádi vybudovali v prostorách umělecké školy koncertní sál. Zušku navštěvuje přes sto žáků a místo pro vystoupení by pomohlo dalšímu rozvoji výuky,“ doplnil Daňa.

Příloha č. 2 (článek a foto z Liptálského zpravodaje)

Již podruhé bylo z rozpočtu obce Liptál přispěno na činnost dobrovolníků v naší obci.

Po úspěšném čerpání financí v roce 2016, jsme se znovu rozhodli vypsát výzvu na podávání žádostí o dotace z programu „Dotace dobrovolníkům“.

V letošním roce bylo rozděleno celkem 199 tis. Kč mezi 13 projektů.

Dotace byly poskytnuty pro:

- Sbor dobrovolných hasičů Liptál na projekt „Štábní kultura“ ve výši 20.000,- Kč
- Jaroslav Smilek, Liptál, za kynologický klub na projekt „Rozvoj kynologických aktivit v obci“ ve výši 10.000,- Kč
- Základní škola Liptál na projekt „Aktivity ZŠ Liptál“ ve výši 11.850,- Kč

Slavnostní otevření
MŠ a ZUŠ

Dotace občanům

- Spolek rodičů a přátel Základní školy Liptál na projekt „Adventní jarmark 2017“ ve výši 8.000,- Kč
- Folklorní spolek Lipta Liptál na projekt „Pořízení základního vybavení klubovny Folklorního spolku Lipta Liptál“ ve výši 20.000,- Kč
- Jana Vráblíková ml., Liptál, na projekt „Liptál v obraze“ ve výši 20.000,- Kč
- Mateřská škola Liptál na projekt „Zahradní květinová slavnost“ ve výši 20.000,- Kč
- Folklorní spolek Lipta Liptál na projekt „Pořízení krojového vybavení členky ženského pěveckého sboru Rokytenka“ ve výši 13.800,- Kč
- Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Liptále na projekt „Dovybavení místnosti pro maminky, děti a mládež“ ve výši 17.700,- Kč
- Dechová hudba Liptalanka na projekt „Zakoupení mikrofonu na zpěv“ ve výši 10.000,- Kč
- Jagāri na projekt „Jagāri – Vikingská skupina Historického šermu a living history“ ve výši 20.000,- Kč
- Klub volejbalových nadšenců Liptál na projekt „Podpora sportovního vybavení KVN Liptál“ ve výši 13.400,- Kč
- Fotbalový klub Liptál, z.s. na projekt „Údržba fotbalového areálu Liptál“ ve výši 15.000,- Kč

Tímto výčtem úspěšných žadatelů jsem vám chtěl ukázat ty, kterým bylo přispěno z obecního rozpočtu a kteří se svojí aktivitou snaží zlepšit činnost a zázemí spolků. Mottem tohoto programu stále je, že peníze jsou poskytnuty jen těm žadatelům, kteří chtějí bez nároku na honorář, pracovat dobrovolně pro ostatní.

Dalším programem, ze kterého jste mohli získat peníze z rozpočtu obce, je „Ekofond“. Tento program byl letos novinkou a slouží pro vlastníky vzrostlých stromů. Tyto peníze slouží k ošetření, ořezu a instalaci bezpečnostních vazeb.

Cílem je prodloužit životnost těchto významnějších vzrostlých stromů a zachovat tuto zeleň i dalším generacím. Této dotace letos využili:

- Josef Vychopeň, Liptál, na odborné ošetření 1 ks lípy ve výši 8.000,- Kč
- Jaroslav Kirchner, Liptál, na odborné ošetření 1 ks lípy ve výši 8.000,- Kč
- Jan Bečvář, Liptál, na odborné ošetření 1 ks lípy ve výši 4.800,- Kč

Nápad na realizaci nové naučné stezky v naší obci vznikl při plánování výsadby nového obecního ovocného sadu. Přemýšleli jsme totiž, jak spojit centrum obce s obecním sadem, který je až za průmyslovou zónou. Dalším problémem, který jsme poté řešili, bylo vybrání osobnosti, které bude stezka věnována. Nakonec byl vybrán František Plachý.

Byl to člověk, který založil v Liptále Sbor dobrovolných hasičů, založil liptálský Sokol a byl také řídícím v místní škole. Stezka má proto tři zastavení. První je u zrekonstruované historické hasičské zbrojnice, které je věnováno jeho činnosti u hasičů. Druhé zastavení je na Helštýně nad fotbalovým hřištěm a popisuje jeho zásluhy u Sokolu. Poslední zastavení je v ovocném sadu, kde si můžete přečíst o jeho práci ve školství. František Plachý byl neobyčejná osobnost, která si tuto vzpomínku určitě zaslouží. *Ing. Milan Daňa*

Příloha č. 3 („Zastavení na naučné stezce-foto)

Myšlenku na uspořádání promítání nějakého filmu jsme měli již dlouho. Stále se hledalo vhodné místo a také vhodná příležitost. Nakonec jsme se rozhodli, že zkusíme uspořádat venkovní promítání na opravené fasádě našeho Zámku a termín byl nakonec vybrán 24.8.2017 jako zahájení Liptálských slavností. Jelikož letní kino dlouhé roky nedílně patřilo k obci Liptál, byli jsme velmi zvědaví, kolik lidí se přijde na film „Děda“ podívat. Návštěvnost mě velmi překvapila, protože takové množství lidí jsem tedy nečekal. Prostranství před Zámkem bylo úplně plné diváků, které taky osobně pozdravila režisérka filmu paní Marta Santovjácová Gerlíková.

Nová naučná stezka

Kino na zámku

Letos poprvé jsme se rozhodli, že nám s venkovní prací v obci pomohou brigádníci. Chtěli jsme hlavně, aby si studenti z naší obce mohli vydělat peníze, aniž by museli někam daleko dojíždět. Zájem byl veliký a abychom nemuseli někoho odmítat, vystřídal se na obci celkem 10 brigádníků. Tito mladí lidé se přidali k našim 9 „venkovním“ zaměstnancům a pustili se do zvelebování naší obce. Náplní jejich práce je mnoho, ale letos to bylo především natírání.

Například díky nim máme nyní všechna zábradlí na mostech natřena, a že jich od Dolanska do Hořanska není málo.

Díky této práci jsme od turistů, kteří navštíví naši obec, chváleni.

Ing. Milan Daňa, starosta obce Liptál

Brigádníci

Během letošních Liptálských slavností a 110. výročí jsme měli tu čest představit veřejnosti opravenou hasičskou zbrojnici. Od starosty obce Milana Dani jsme obdrželi klíč ke znovu otevření zbrojnice z roku 1907.

Přišli se podívat nejen místní občané, ale dokonce i cizí návštěvníci např. až z Číny.

Za doprovodu cimbálové muziky naši hasiči představili zrekonstruovanou koňskou stříkačku z roku 1905 přímo v akci, což byla v tom parném horku krásná podívaná zejména pro ty nejmenší návštěvníky. Kdo chtěl, mohl se podívat z blízka na koňskou stříkačku, na opravenou zbrojnici, přečíst si něco o hasičích a sv. Floriánu, nebo shlédnout fotografie z nedávné renovace stříkačky, kterou jsme si dělali převážně svépomocí.

Naše obec měla od roku 1905 velkého a na tu dobu moderního pomocníka, a to čtyřkolovou koňskou stříkačku. V roce 1924 však už nestačilo ruční pumpování, a proto hasiči nechali stříkačku vylepšit motorem MARS II. od firmy F. A. Smekal. I po těch letech odstávky díky pečlivému přetěsnění a zušlechtění motoru šlape jako hodinky.

Koňských stříkaček tohoto typu jsou v celé ČR jen tři kusy. O to víc si té naší musíme vážit a pečovat o ni. Proto jsme rádi, že stříkačka bude mít pevné místo k ustájení. Za ta léta si už něco zažila a zaslouží si to. Děkujeme všem, co se podíleli na renovaci staré stříkačky i rekonstrukci zbrojnice. Obci Liptál za podporu a pomoc při realizaci našich plánů a všem členům sboru, že jsou hasiči a drží hasičinu i nadále v naší obci.

Do budoucna bychom rádi dovybavili zbrojnici starými a zchovalými hasičskými věcmi a náradím a udělali tak ze zbrojnice malé hasičské muzeum, které by dalším generacím připomínalo způsoby hašení v dávných dobách, kdy to nebylo zrovna lehké, techniky moc nebylo, a když byla, tak velmi jednoduchá a mnohdy náročná na obsluhu.

Za SDH Liptál Pavlína Geržová

Příloha č.4 (článek a foto z Liptálského zpravodaje)

Opravená stará
hasičská zbrojnice

V sobotu 27. května 2017 bylo v parku naproti Hrádků nebývale rušno. Na tomto netradičním místě proběhlo slavnostní otevření první etapy chodníků v Dolansku.

Počasí akci přálo, účast návštěvníků byla hojná a obec se tady poprvé mohla pochlubit novými obecními stánky. Díky obětavým „sousedům“ – Hrbáčkům, Navrátilům a Matonohům bylo výborné občerstvení, o program pro děti se postarali Hrádkovi.

K poslechu všem zahrála Liptalanka.

Ve fázi přípravy je i druhá etapa směrem ke Lhotě u Vsetína. Dlouhá bude cca 1 120 m a její rozpočet je 16 mil. Kč.

Příloha č. 5 (článek a foto z Liptálského zpravodaje)

Otevření I.etapy
chodníků v Dolansku

V sobotu 25. února 2017 jsme strávili hezké odpoledne v kulturním domě ve společnosti dětí, jejich rodičů i prarodičů na „**Pohádkovém karnevalu**“. Sál letos praskal ve švech a příště se snad bude muset nafouknout. Sešli jsme se na dalším ročníku dětského karnevalu, který pořádal Spolek rodičů a přátel školy spolu s MŠ a ZŠ Liptál, abychom si hráli, soutěžili a tancovali. Děti se na to náležitě neparádily. Mohli jsme tady vidět spoustu zvířátek, princezen, sportovců i pohádkových bytostí. Jejich tanec i hry moderovala paní učitelka Zuzanka za hudebního doprovodu paní Jarušky Salisové a maskotem karnevalu byl balónkový klaun Brdík. Každé z dětí si pak vyzvedlo cenu z bohaté tomboly (150 cen), na kterou přispěli rodiče dětí z mateřské i základní školy.

Ve čtvrtek 2. března 2017 jsme si z „tržby“ na karnevalu zaplatili autobus do Zlína a se všemi dětmi se zúčastnili hravého festivalu pod názvem Festival IQ Play „**Festival hraček**“. Celé třetí patro zlínského zámku bylo proměněno v jednu velkou hernu rozdělenou do několika zón podle druhu her a věku návštěvníků. Děti si vyzkoušely smyslové hračky, Montessori pomůcky, dřevěné hračky, různé, možná i zapomenuté stavebnice a zvětšeniny her. Podívat jsme se mohli i na výstavku hraček z minulého století a připomenout dětem s čím si hráli jejich rodiče nebo prarodiče. Děti si to s hračkami opravdu užily a dvě hodiny uběhly, ani nevíme jak.

V pondělí 27. února 2017, předposlední den před popeleční středou jsme ve školce ještě stihli oslavit **Masopust**. Kromě ochutnávky zabijačkových specialit se děti prošly v maskách po školce a pohostily se navzájem svými výrobky (masopustní tvarohové kobližky a boží milosti). Alespoň tak jednoduše se zatím děti s touto tradicí seznamují a možná si ji jednou prožijí víc.

Ve středu 15. března 2017 jsme byli v divadle ve Zlíně na pohádce Šípková Růženka. Děti si tak po roce opět prohlédly prostory velkého divadla a zblízka sledovaly profesionální herce. Zážitek to byl určitě velký.

V pondělí 13.3.2017 nás přivítala **Městská knihovna** Josefa Čižmáře ve Vizovicích. Vedoucí knihovny měly pro děti připravený zábavný program s názvem „Barvy, barvy, barvičky“. Děti byly poutavě zapojeny do hry o barvách, poslechly si krátké úryvky textů a zkusily i hádat hádanky. V krásném interiéru knihovny si potom na koberci prohlížely dětské knihy, které pro ně knihovnice přichystaly. Potvrdilo se rčení, že: „Kdo si hraje, nezlobí a kdo čte knihy, všechno ví.“

Ani vynášení **Moreny** nepomohlo příliš ovlivnit proměnlivé jarní počasí. Ještě jsme s obětavými rodiči stihli uklidit zahradu a dokonce poprvé opéct špekáčky, ale pak děti opět oblékaly bundy a pláštěnky a byly rády za divadelní představení ve školce.

Zápis do mateřské školy na příští školní rok se konal v tradičním termínu 10.5.2017. Žádost o umístění podalo 16 rodičů, ale přijmout jsme mohli jen sedm dětí. Důvodem byl velký počet dětí s odloženou školní docházkou (přípravný ročník v ZŠ Liptál se nám přes všechny snahy nepodařilo zřídit) a taky nižší kapacita v nové mateřské škole.

Den dětí jsme oslavili tradičním pohárem v restauraci U Salisů, představením Divadla Koloběžka „Hurá na prázdniny“ a zábavným dopolednem na zahradě školky.

Mateřská škola se přes prázdniny přestěhovala do přestavěného pavilonu v základní škole, a proto se v pátek 9.6.2017 konala **Zahradní květinová slavnost** na rozloučení s budovou „staré mateřské školy“. Sešli se na ní nejen rodiče a prarodiče dětí, ale i bývalí a současní představitelé obce a zaměstnanci, kterých se od roku 1983, kdy byla celá budova jen školky, vystřídala celá řada.

Mladší děti předvedly připravený program Berušek a Motýlků a starší ukázku toho, co se naučily. Dopolední rozloučení s budoucími školáky bylo na této slavnosti završeno jejich odměňováním a „dekorováním“ šerpami. Při volné zábavě pak děti spolu s rodiči procházely připravená stanoviště na téma „živly“ a plnily úkoly. U „Slunce“ tvořily sluníčko jako zápich a vyzdobily si kšilt, u „Vody“ lovily rybičky a skládaly papírový leknín na vodu, u stanoviště „Vzduch“ nafukovaly balónky, vyráběly větrník a hrály foukací hry, u stanoviště „Země“ zdobily květináček a nasadily si do něj vybranou sazeničku květiny. Výsledkem byly „dárečky“, které si odnášely domů, ale ten největší – polštářek ve tvaru školky se svým jménem, dostaly až po splnění všech úkolů.

Rodiče i všichni hosté dostali na památku hrníček s obrázkem školky a papírový karafiát. Toto rozloučení bylo ukončeno vypuštěním balónků s přáním od dětí.

Pro vzpomínání hostů byly připraveny paravany s fotografiemi, kroniky a prohlídka budovy. Nejmilejší však určitě bylo setkávání a povídání při dobrém občerstvení a poslechu příjemné hudby.

Protože jsme tušili, že **stěhování** do nové mateřské školy bude velmi náročné, začali jsme již poslední týden v červnu. S pochopením rodičů a omezením provozu školky na jednu třídu jsme s pomocí pracovníků z obecního úřadu přestěhovali sklad, a celou jednu třídu. V dalších, již prázdninových týdnech jsme dostěhovali ostatní vybavení.

Největší problém však byl rozmístit správně nábytek, vytvořit pro děti hrací koutky (často i s využitím starých skříněk) a najít uložení pro všechny věci. V tom nám velmi pomohly nové vestavné skříně na chodbě školky a sklad pomůcek, a také samostatný sklad na prádlo. Po čtyřech týdnech usilovné práce začaly nové prostory připomínat mateřskou školu a zaměstnanci mohli začít čerpat zaslouženou dovolenou na zotavenou.

Završením přestěhování pak bylo **slavnostní otevření** nových prostor mateřské školy. Tento slavnostní akt proběhl v úterý 5. září 2017 v odpoledních hodinách, kdy se za doprovodu cimbálové muziky přišlo na nové prostory podívat velké množství rodičů, prarodičů..., jednoduše spousta příznivců. Nejdříve vystoupili naši nejmenší a následně po krátkém proslovu paní ředitelky a starosty obce byla slavnostně přestřížena páska.

Ve středu 11. října 2017 přišel konečně den, na který děti netrpělivě čekaly.

Čekala je první lekce **plaveckého výcviku** ve vsetínských lázních. Děti byly podle počtu a dosud dosažených dovedností rozděleny do dvou skupin. Každá skupina měla svého lektora. Lekce byly 2x 45 minutové s přestávkou na toaletu. Každá lekce začínala rozvíčkou na suchu i ve vodě a pokračovala samotnou výukou plaveckých prvků a jejich zdokonalování formou hry. Cílem výcviku byla orientace nad i pod vodou, správné dýchání, splývavé polohy na zádech i na břišku, rozvoj pohybových dovedností, nácvik na otužování, potápění, pády a skoky do vody a nácvik sebezáchovy. Výcvik byl jako každoročně zakončen parádní jízdou na tobogánu

Krásné barevné stromy patří neodmyslitelně k podzimu. Vypadají, jako by se strojily na oslavu svého svátku **Dne stromů**. Ten připadá na 20. října. V rámci environmentální výchovy a vzdělávání jsme si tento svátek připomněli i v naší mateřské škole. Již s předstihem jsme se 13.10. vypravili na Vsetín do Panské zahrady, kde nás čekalo dopoledne plné zábavy a nových informací. Nejdříve jsme si vyzkoušeli vyrobit růže z javorových listů a házet šiškami na cíl. Pak jsme vyráběli přívěšky ze dřeva, zahráli na djembe bubny, poznávali stromy a jejich plody, zkoumali strukturu listů pod lupou. Dětem se také moc líbilo, že si mohly vyzkoušet moštování jablíček

19.10.2017 jsme v Liptále společnými silami zasadili „naš strom“. Každé z dětí se zapojilo do jeho sázení. Všichni přihazovali hlínu a také zalévali, aby dobře rostl. Je to krásný javor, kterému jsme dali jméno Hubert. Už teď se těšíme, až si k němu přijdeme nasbírat listů pro naše podzimní tvoření.

V závěru oslav Dne stromů jsme se vypravili do obecního sadu. Žákyně 8. a 9.ročníku si pro naše děti připravily několik úkolů – děti poznávaly obrázky rostlin i zvířat, vykreslovaly obrázky, skládaly puzzle a vyrobily si krásnou sovičku.

Bylo přichystáno občerstvení, se kterým nám pomohly maminky našich dětí. V závěru dne jsme si společně opekli špekáčky.

Adventní slavnost v MŠ Liptál se letos konala ve čtvrtek 23. Listopadu 2017.

Již dopoledne si děti v obou třídách vyprávěly o odpolední slavnosti, na kterou se moc těšily. Slavnosti předcházelo ve třídách tvoření jablíčkových svícnů za přítomnosti a pomoci rodičů. Třída Žabek byla pro tuto událost vyzdobena na zemi velkou spirálou z jedlových větviček. V úvodu paní ředitelka Eva Krausová přečetla Adventní pohádku. Tajemnou a kouzelnou atmosféru třídy umocňovala pouze velká hořící svíce uprostřed spirály. Všechny děti, jeden po druhém, procházely touto tajemnou cestou za doprovodu vánoční koledy Byla cesta, byla ušlapaná... až k hořící svíci, od které si pak zapálily svůj jablíčkový svícen. Světýlko plápolající svíčky donesly své mamince nebo tatínkovi, pro něž právě ony jsou a budou jejich světlem.

Po adventní slavnosti následovalo ve třídě Kuřátek tvoření adventních věnců, svícnu nebo jiných dekorativních předmětů na tradiční **Adventní jarmark**. Konal se v sobotu 25.11.2017 v kulturním areálu a opět se vydařil. Díky tvořivým rodičům i zaměstnancům školky jsme krásnými i dobrými výrobky zaplnili připravené stoly a kupující měli opravdu z čeho vybírat. Největší zájem byl o adventní věnce, svícný a vánoční stromky, které jsme vytvořili ve školce spolu s maminkami. Vánoční atmosféru v nejedné rodině pomůžou vytvořit i zakoupené perníčky, pečené čaje a domácí marmelády, a o tom, že se výrobky líbily, svědčí i to, že jsme téměř všechno prodali. A tak díky rodičům pojedou děti do zábavného centra na Vsetín a pod stromečkem ve školce najdou víc překvapení.

Příloha č. 6 (Zahradní květinová slavnost)

V pátek 10. března 2017 jsme připravili prvňáčkům a druháčkům překvapení. Když přišli ráno do třídy, čekaly tam na ně zbrusu **nové lavice a židličky**. Nábytek je výškově stavitelný a umožňuje tak dětem nejen pohodlné, ale hlavně zdravé sezení a poroste zároveň s nimi. Paní učitelky vybraly hezké barvy a dětem se lavice moc líbily. V létě třídy ještě čeká odstranění koberců ze stěn, nová výmalba a doplnění místností novým nábytkem tak, abychom dětem vytvořili příjemné prostředí. Podle finančních možností budeme takto postupně upravovat všechny třídy.

Ze Základní školy
Liptál

V pátek 16.června jsme si na **Školní slavnosti** připomněli 40.výročí otevření Základní školy Liptál. Za čtyřicet let prošlo touto budovou mnoho zaměstnanců i žáků a právě ti současní zaměstnanci a žáci si pro širokou veřejnost připravili pestré pásmo písniček, tanců a scének. Celým programem provázeli ostřílení dětští moderátoři a do rolí zvukařů i kulisáků se postavili jejich spolužáci. Hvězdami vystoupení byli všichni účinkující. Nejprve se představili naši nejmenší, prvňáčci, kteří nás vzali mezi zvířátka na louku i do lesa. Divadelní představení v angličtině o Šípkové Růžence si připravili druháčci společně se šestáky. Na pomyslném pódiu v tělocvičně školy je vystřídala parta odvážných a silných námořníků, třetáků. Čtvrtáci svým stínovým divadlem, tancem a zpěvem vrátili mnohé z diváků zpět do časů, kdy klukům ve vlasech nesměla chybět pomáda a dívkám v pokojíčku plakát Johna Travolty. Šestáci připomněli zlaté hudební časy šedesátých let ukázkami z muzikálu Rebelové, pátáci dokázali, že mají trochu hudebního sluchu a o něco více trpělivosti a předvedli hru na plastové kelímky, dnes tolik oblíbený cup song. Sedmáci ve slušivých kovbojských kloboucích dokázali, že nejsou žádná dřeva a velmi zdařile zatancovali na píseň amerického rappera Pitbulla a zpěvačky Keshi Timber. Všechny rozesmáli osmáci jako akvabely v čele s panem učitelem Mgr. Tomášem Sobotkou. Ani jejich spolužačky se nenechaly zahanbit a svým tancem uchvátily nejedno divácké oko. Devátáci mnohým vehnali slzy do očí, když se ve společném objetí rozloučili dojemným sestřihem svých fotek od první třídy. Na zdárném průběhu Školní slavnosti se podíleli i všichni ostatní zaměstnanci školy.

Na návrh pana učitele Sobotky se celá naše devátá třída rozhodla zorganizovat pro žáky z ostatních ročníků **Dětský den**. Hned jsme se pustili do příprav, abychom vše stihli do středy 7.června, kdy tato akce měla proběhnout. Vzhledem k tomu, že jsme se zapojili všichni a každý si na svém stanovišti dal záležet, nebylo žádné překážky k zahájení. Hned, jak ráno začala škola, jsme přichystali každý své stanoviště. Dohromady jsme si přichystali osm stanovišť. Kolem deváté hodiny již začaly přicházet skupiny složené z žáků 1.až 8.třídy v doprovodu učitelů. Na stanovištích na ně čekaly úkoly jako srážení plechovek, skládání obrázků, vození dřeva na kolečkách, opičí dráha, předávání si míčku pomocí ruliček, střílení na terče, přehazování míčku mezi prostěradly a prolézání sítí. Celý tento den si všichni soutěžící, učitelé i my devátáci, moc užili. Na druhý den se všichni žáci znovu sešli na vyhlášení výsledků, protože všechny skupiny byly bodovány za své výkony a za ně poté byly i odměny.

Za devátáky napsala Dorota Dobra Kamenná

Naším žákům se i v letošním školním roce podařilo úspěšně zabodovat v soutěži **Prezentiáda**, která je určena pro středoškoláky a starší žáky z Česka a Slovenska a podporuje jejich soutěživost, kreativitu a pomáhá jim zdokonalovat jejich prezenční schopnosti. Tentokrát se odvážily přihlásit dokonce dva týmy, oba z osmé třídy. Každý z nich si vybral jedno z vyhlášených témat a pustily se do práce. Nakonec, i přes komplikace se změnou termínu, zvládli s pomocí učitelů všichni dodělat své prezentace včas a pak už jen čekali, zda se dostanou do krajského kola. Postup se povedl oběma týmům a po vyhlášení postupujících se všichni museli rychle pustit do nacvičování svého přednesu, protože krajské kolo se kvapem blížilo. I když na nacvičování neměli moc času, zvládli to perfektně a vedli si tak dobře, že obsadili první dvě místa. Tým z prvního místa postoupil do celorepublikového kola, které se konalo v Brně a tam se umístil na krásném sedmém místě!

Mgr. Jana Machovská

V pátek 5.května jsme zažili tak troch **netradiční den**. Učení nás sice neminulo, ale hodiny byly jiné, než obvykle. Nejenže jsme celé vyučování strávili v pyžamu, ale navíc si mezi sebou žáci a učitelé vyměnili role. Žáci si vyzkoušeli, jaké je to být učitelem a snažili se před tabulí, učitelé se zase na chvíli vrátili do školních lavic. Cílem nebylo jen se pobavit, ale chtěli jsme, aby si žáci vyzkoušeli prezentaci své práce, vedení kolektivu a zvládání komunikace i kázně. Pro některé nebylo jednoduché zaujmout svou výukou spolužáky, protože ne všichni byli ochotni respektovat kantorské pokyny. Neulehčili jim to ani učitelé, kteří svým chováním kopírovali chování žáků, takže většinu času strávili popíjením, pokřikováním, pohazováním papírků, opisováním a neustálým odbíháním na záchod, s tím, že už to prostě nevydrží. Věřím, že jsme si navzájem dokázali, že ani jedna z těchto rolí není jednoduchá – učitel musí umět žáky motivovat a upoutat, žáci by zase měli věnovat našemu výkladu a snažení dostatečnou pozornost.

Mgr. Hana Burdová, ředitelka ZŠ Liptál

Ani o prázdninách jsme ve škole nezapomněli. Místo dětí však nastoupila do tříd 1. stupně pracovní četa obecního úřadu, která odstranila ze stěn staré a nehygienické koberce a vynesla starý nábytek. A potom už úřadoval malíř - pan Miroslav Bařina. Stěny ve třídách opravil (a že spotřeba tmelu a sádry nebyla malá!) a krásně čistě vymaloval. A aby toho nebylo málo, stačil ještě vymalovat celou chodbu v 1. patře. Do nově vymalovaných tříd přibyly druhákům a třetákům k novým lavicím ještě **nové skříňky** a skříně a také prvňáčci dostali kompletně nově vybavenou učebnu. V těchto úpravách a dovybavení ostatních prostor školy se budeme snažit postupně pokračovat.

Od 1. září 2017 byla zřízena **nová Školská rada** Základní školy Liptál, okres Vsetín. Školská rada se zřizuje při všech základních a středních školách podle § 167 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon.

Školská rada je orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, případně zletilým žákům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. Školskou radu zřizuje zřizovatel. Třetinu členů školské rady jmenuje zřizovatel, třetinu volí zákonní zástupci nezletilých žáků a případně zletilí žáci a třetinu volí pedagogičtí pracovníci dané školy. Členem školské rady nemůže být ředitel. Funkční období členů školské rady je tři roky.

Školská rada zasedá nejméně dvakrát ročně. První zasedání školské rady svolává ředitel školy. Školská rada na svém prvním zasedání stanoví svůj jednací řád a zvolí svého předsedu.

Funkce školské rady :

- Vyjadřuje se k návrhům školních vzdělávacích programů a k jejich následnému uskutečňování.
- Schvaluje výroční zprávu o činnosti školy.

- Schvaluje školní řád, ve středních a vyšších odborných školách stipendijní řád, a navrhuje jejich změny.
- Schvaluje pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v základních a středních školách.
- Podílí se na zpracování koncepčních záměrů rozvoje školy.
- Projednává návrh rozpočtu právnické osoby na další rok, vyjadřuje se k rozboru hospodaření a navrhuje opatření ke zlepšení hospodaření.
- Projednává inspekční zprávy České školní inspekce.

Ve čtvrtek 16. listopadu 2017 jsme měli ve škole nevšední návštěvu. Zavítal k nám **egyptský archeolog Ashraf Ahmed**, aby nám povyprávěl o své zemi.

Žáci se dozvěděli mnoho zajímavostí z historie a současnosti Egypta, podívali se do dob faraonů, pyramid a sfing, zjistili, jak vznikaly mumie, jak se vyráběl papyrus, a luštili hieroglyfy. Ze současnosti je nejvíce zajímalo, jak to chodí v egyptských školách, jestli jsou podobné těm našim, nebo jestli se úplně liší. Pan Ahmed přednášel v angličtině, takže starší žáci si mohli zároveň procvičit své komunikační dovednosti v cizím jazyce, pro ty, kteří zatím nejsou v angličtině kovaní, překládala paní Lenka Ahmed.

Když potom zvonek ohlásil konec přednášky, neozval se obvyklý radostný šum, ale spíše zklamané povzdechnutí, že už „to končí a škoda, že to nebylo delší“.

Děkujeme manželům Ahmed za velmi zajímavé a příjemné zpestření výuky a doufáme, že se nevidíme naposled.

Mgr. Andrea Střelecká

Je u nás ve škole hezkou tradicí, že devátáci připraví na některý listopadový pátek **oslavu Halloweenu**. Někteří sice namítají, že jde o americký svátek, tak proč ho slavít u nás, ale řekněte, co může být lepšího, než moct přijít do strašidelně vyzdobené školy ve hrůzostrašné masce a těšit se, co si pro vás (nebo na vás) devátáci přichystali.

A ti letošní neponechali nic náhodě a přípravou Halloweenu žili už od září.

V pátek 10. listopadu vše vypuklo. První část programu se odehrávala v tělocvičně, kde se mohli všichni předvést v maskách, zatančit si, nebo se zúčastnit některé z soutěží – balónkové, židličkové a motání mumií. Program zpestřil Rope skipping – sestavy skoků přes švihadla různých délek. Po vyhlášení nejlepších masek se ti nejodvážněji vydali do prvního patra na stezku odvahy.

A pak už přišel zlatý hřeb programu – Ohňová show. Na starém hřišti u školy se za hudebního doprovodu míhaly ohňivé řetězy, koule, biče, trojzubce či kotvy, které v neuvěřitelných kreacích roztáčeli členové ohňové skupiny Boca Fuego.

Letošní Halloween se opět vydařil a je třeba poděkovat devátákům za jeho přípravu, které věnovali spoustu sil a volného času.

Mgr. Andrea Střelecká

Naše škola se stala jednou z pilotních škol, které byly vybrány do projektu „**Pomozte nám zachránit farmáře**“ Agrární komory Zlín, podpořené Ministerstvem zemědělství. Projekt je určen pro žáky 8. a 9. tříd a jeho první část představovala beseda o zemědělství, která se na naší škole uskutečnila 19. 10. 2017. Žáci se na ní seznámili se zemědělstvím jako významným oborem lidské činnosti a s možnostmi studia a uplatněním na trhu práce v zemědělství a potravinářství. A pak už následovala exkurze do EnviCentra Pro krajinu ve Vysokém Polí, které pořádá výukové programy zaměřené na šetrné hospodaření, chov zemědělských zvířat a zpracování regionálních produktů.

Ve středu 25. října si naši osmáci a devátáci prohlédli areál, dozvěděli se mnoho zajímavého o chovu a péči o hospodářská zvířata a někteří se s nimi také náležitě pomazlili. Všichni si mohli vyzkoušet vyrobit z vlny malou drobnost na památku a na konec si pořadatelé nechali to nejlepší – ochutnávku regionálních potravin. Na stole se objevily domácí klobásky, sýry, tvaroh, jogurt a chleba; k zahrnutí žízň se podával výborný mošt. Naši žáci tak strávili příjemné dopoledne, které jim přineslo zábavnou a poutavou formou mnoho nových poznatků.

Mgr. Hana Burdová

Ve středu 27. září vyvrcholily naše školní i domácí přípravy **Školním farmářským dnem**. Tématem tohoto projektového dne bylo jídlo a jeho příběh, zdravý životní styl, místní udržitelná ekonomika, tradice, řemesla a farmaření.

Ráno jsme ve škole zvládli teorii a pak jsme se přesunuli do kulturního areálu, abychom si vyzkoušeli různé aktivity v praxi. A že toho nebylo málo. Na „kozím trenážeru“ jsme s většími či menšími úspěchy dojili, o kousek dál na nás čekalo paličkování, tkaní, zpracování ovčí vlny, vyřezávání, šití panenek nebo výroba svíček. Osmáci a devátáci si pro ostatní připravili různé soutěže, a kdo se cítil vyčerpaný, mohl se občerstvit výborným karamellem, domácími brambůrky nebo jogurtem, do kterého si vlastnoručně umlel vločky. Velký potlesk sklídil bača se svým cvičeným stádem a ukázkami pasteveckých dovedností.

Odpoledne pak patřilo veřejnosti. Kromě ukázek řemesel jsme zorganizovali i pravý farmářský trh. Návštěvníci si tak mohli nakoupit ovoce, zeleninu, zavařeniny a nejrůznější dobroty, které jsme připravovali doma i ve škole.

Velký dík za den plný zábavy a poučení patří také občanskému sdružení Líska, které přišlo s nápadem farmářský den uspořádat a bylo jeho spoluorganizátorem.

Mgr. Hana Burdová

Přípravy na tradiční Adventní jarmark vyvrcholily celoškolským projektovým dnem **Vánoční dílny**. Žáci dokončovali své výrobky a s usilovným nasazením stříhali, lepili, otiskovali, kreslili a aranžovali. Každý podle svých možností, ale se zájmem a se snahou udělat těm, kteří si výrobek koupí, radost. Velké poděkování patří i rodičům našich žáků za opravdu krásné výtvary.

Adventní jarmark se vyvedl, počasí nám naštěstí přálo, a tak jsme mohli začínat nasávat vánoční atmosféru, která byla v závěru umocněna zpěvem koled a rozsvěcení vánočního stromečku.

Mgr. Hana Burdová

Příloha č. 7 (Školní slavnosti - pozvánka)

Naše **školní družina** slaví další úspěch, tentokrát v mezinárodní soutěžní přehlídce mladých čtenářů *Kniha je kamarád*. Cílem projektu je doporučit ostatním knihu, kterou stojí za to si přečíst. Letos se sešlo celkem 958 návrhů z celé České republiky, Slovenska a Polska a jsme velmi rádi, že jsme mezi oceněnými. Jako soutěžní práci jsme organizátorům odeslali dřevěnou loutku panáčka Pinocchia, jehož dobrodružný příběh jsme si ve družině přečetli a navíc připravujeme na motivy této knihy letošní Noc s Andersenem.

Do historie naší družiny se zapsala další jedinečná událost. Ze Školní družiny ZŠ Amálská z Kladna k nám přicestoval na návštěvu **medvěd Miky**, aby se jako pravý cestovatel seznámil se všemi zajímavostmi, které naše milé údolí a vesnička Liptál nabízí. Nejdůležitější chvíle Mikyho pobytu jsme sestříhali do filmového dokumentu, zbytek je uložen na fotografiích a především v nás samotných. Může se zdát směšné, že plyšový medvěd cestuje přes celou republiku, aby byl s liptálskými dětmi, ale spolu s ním přišlo 30 dopisů od kamarádů z Kladna, které děti znají jen z fotografií.

Vznikající přátelství možná vydrží, možná ne. Ale to zvláštní souznění, že se o Mikiho musíme postarat jako o opravdu důležitého hosta, ukázat mu Valašsko, napsat kamarádům a připravit pár překvapení, bylo jedinečné a neopakovatelné. A tak si, kromě ogarského kroje a klobúku, odvezl domů Miky i valašku, písťalku z bezového dřeva, med od Bařinů, Iněnou taštičku s kousky ovčí vlny, Iněná semínka a voňavou mateřídoušku, hrací kostku od mladých elektro modelářů, pohár se znakem hasičů a cestovatelský deník plný zážitků ze společných setkání a kreslených vzkazů od dětí. Za jedenáct dnů, kdy byl Miky s námi, jsme mu toho stihli ukázat mnoho, včetně kamionu firmy Valatrans, se kterým pan Vala přijel až před školu.

Petra Pilná, vychovatelka ŠD ZŠ Liptál

Školní družina ZŠ
Liptál

V pátek 31. března odpoledne jste v okolí naší školy mohli potkat desítky našich dětí s dlouhým nosem. V tento den jsme se připojili k celosvětové akci na podporu čtení a čtenářství a stali jsme se součástí společenství přátel knih a příběhů, neopakovatelných zážitků a nových kamarádství. Při dvanáctém ročníku pohádkové **Noci s Andersenem**, tentokrát na motivy knihy Pinocchiova dobrodružství si děti prošly dobrodružnou cestou, kde na ně čekala jednotlivá stanoviště s netradičními úkoly, které spolu s učiteli připravili starší spolužáci. V noci jsme se nechali spolknout velkou rybou, abychom zachránili Gepeta, a tak překonáním všech nástrah a překážek se ze všech Pinocchiů stali opravdoví chlapi a holky, kteří mají dobré srdce a vědí, že chodit do školy a učit se pořádnému řemeslu přinese v životě to pravé štěstí. *Petra Pilná, vychovatelka ŠD ZŠ Liptál*

Spolek sdružuje rodiče, pedagogy, přátele a příznivce školy na základě dobrovolnosti a společného zájmu. Posláním spolku je spolupracovat se školou, vytvářet zázemí pro výchovně vzdělávací, kulturní a sportovní aktivity dětí a rodin s dětmi v obci, podílet se na přípravě a koordinaci aktivit pro děti a rodiny s dětmi, pomáhat školám v obci při plnění jejich úkolů v oblasti výchovně vzdělávací, přispívat k materiálnímu, technickému a finančnímu zajištění činnosti.

Spolek rodičů a přátel
ZŠ Liptál

Hlavní činnosti spolku: Pořádání kulturních, sportovních, vzdělávacích a osvětových akcí pro děti a rodiny s dětmi. Zajištění materiální, finanční či personální pomoci při kulturních, vzdělávacích a sportovních akcích pro děti a rodiny s dětmi. Sdílení a výměna informací, zkušeností, námětů a doporučení k výuce i mimoškolní činnosti, podpora vzájemné spolupráce a komunikace mezi rodiči, školou a učiteli. Prezentace školy na veřejnosti. Příprava a realizace projektů. Získávání dárců.

V sobotu 25. února 2017 proběhl počtvrté **pohádkový karneval** pro děti naší obce, připravený společně mateřskou a základní školou a Spolkem rodičů a přátel Základní školy Liptál. Sál kulturního domu doslova praskal ve švech a děti si užívaly plnými doušky zábavu, hry, soutěže, tanec i bohatou tombolu. Podle prodaných vstupenek se v sále veselilo 149 dětí a 135 dospělých. O výzdobu a program se postarala mateřská škola. Hudební doprovod tradičně, bez nároku na honorář, zajistila Jarka Salisová. Občerstvení a organizace celé akce byla na bedrech spolku rodičů a přátel. Velkým přínosem byly větší i menší sponzorské dary a příspěvky rodičů. Základní škola dodala pro každého dětského návštěvníka perníčky a s většími dětmi připravila sál. Prostě spolupráce zafungovala a dobrá věc se podařila.

Školní Adventní jarmark se stal v obci milou tradicí a místem setkávání.

V sobotu 25. listopadu 2017 jsme rozsvítili vánoční strom a betlém v naší obci. Slavnostnímu okamžiku předcházela již tradiční školní Adventní jarmark, který připravil Spolek rodičů a přátel Základní školy Liptál, Základní škola a Mateřská škola Liptál s podporou obce.

Vzhledem k rozsáhlému programu i předpovědi dobrého počasí jsme již potřetí zvolili Kulturní areál obce. Na jarmark si děti z mateřské a základní školy připravily s rodiči a učiteli benefiční prodej vlastních výrobků, který se těšil velkému zájmu a děti tak na své školní i mimoškolní aktivity získaly cca 40.000 Kč. Součástí byl prodej adventních a regionálních výrobků a návštěvníci si tak mohli pořídit textilní výrobky, trdelníky, vánočky, frgály a vánoční pečivo, čaje, sýry a mléčné výrobky, brambůrky od farmáře, ovoce i sušené plody.

Pro děti připravila školní družina tvořivou zvonečkovou dílnu. K pravé adventní atmosféře přispěly koledy i bohaté občerstvení. K páté hodině jsme vypravili z areálu zvonečkový průvod, který opět zaplnil celý chodník od areálu až k vánočnímu stromu. Následovalo zpívání koled dětí základní školy, pozdrav pana starosty Ing. Milana Dani a společné rozsvícení vánočního stromu a betlému.

Iva Koutná, Spolek rodičů a přátel Základní školy Liptál, z.s.

Základní umělecká škola Morava vznikla v roce 2003. V současné době má tři obory: hudební, výtvarný a literárně dramatický. Vyučuje ve Zlíně a v okolních obcích. Zejména v menších obcích zaměřuje výuku na dodržení místních kulturních tradic.

Jedním ze záměrů ZUŠ je, aby učitel dojížděl za žákem a ne naopak. Vytváří se tak rovné podmínky základního uměleckého vzdělávání dětí.

Škola se často prezentuje organizováním veřejných vystoupení souborů nebo jednotlivců, výstavami výtvarného oboru.

V hudebním oboru nabízí ZUŠ Morava výuku na klavír, akordeon, zobcovou flétnu, příčnou flétnu, trubku, tenor, lesní roh, kytaru, violu, kontrabas, cimbál a sólový zpěv.

Celonárodního happeningu základních uměleckých škol, který pořádá Nadační fond operní pěvkyně Magdaleny Kožené, se zúčastnila také pobočka ZUŠ Morava v Liptále. Cílem tohoto projektu je zviditelnit práci a aktivity ZUŠ prostřednictvím celorepublikové mediální kampaně a posílit jejich respekt.

V úterý 30. května 2017 představí Základní umělecké školy, v rámci jednoho společného dne, svůj program. V Liptále uspořádá ZUŠ Morava výstavu prací žáků Výtvarného oboru, který vede Lenka Ficová. Výstava bude slavnostně zahájena vernisáží v kulturním domě ve 14:30 hodin a během celého odpoledne bude zpřístupněna pro širokou veřejnost. V 17 hodin začne Žákovský koncert, na němž zahrají absolventi hudebního oboru a komorní soubory působící na pobočce v Liptále.

Za ZUŠ Morava Radek C

Nový školní rok ZUŠ Morava začal v nově zrekonstruovaných prostorách v podkroví levého křídla Základní školy v Liptále.

Slavnostní otevření proběhlo za doprovodu CM Kuráž z Liptálu a za přítomnosti jak vedení obce tak ZUŠ, v úterý 5. září 2017. Široká veřejnost si mohla prohlédnout tři třídy pro individuální výuku na hudební nástroje, učebnu hudební nauky a také ateliér určený pro výtvarný obor.

V tomto školním roce zajistí výuku v Liptále jedenáct pedagogů. Děti se budou učit hře na housle, kytaru, kontrabas, klavír, akordeon, příčnou a zobcovou flétnu a cimbál. Věnovat se budou jak sólovému tak sborovému zpěvu a svou fantazii mohou rozvíjet ve výtvarné výchově. Nově jsme letos ve spolupráci s MŠ Liptál umožnili předškolní výuku určenou dětem od pěti let.

Atmosféra ve společnosti (nebo evropská politika?) nahrává změnám ve fungování pobytových zařízení, a proto byl i Dětský domov a Základní škola v Liptále jako pilotní domov v regionu vybrán a zapojen do projektu Zlínského kraje „Ohrožené děti a mládež ve Zlínském kraji“, aby prošel transformací.“

Cílem tohoto projektu je v zařízení naplánovat a realizovat změny v dosud poskytovaných školských službách. Tedy zařízení transformovat, změnit, rozšířit a vylepšit. Nikoli zrušit. Aktuálně jsme za polovinou procesu změn v Dětském domově.

V září 2015 jsme dostali od Zlínského kraje 3 hlavní úkoly. Prvním z nich bylo snížit kapacitu Dětského domova o 50%. Druhým úkolem je rozšířit školské služby o poskytování komplexního poradenství a pomoci rodinám s dětmi, které se potýkají problémy se školní docházkou, případně rodinám s dětmi s výchovnými a psychickými problémy. Třetím úkolem je vytvořit pro děti školního věku, jejichž rodiče nemají dostatečné kompetence k jejich rozvoji, či se nechtějí, neumí nebo nemohou o své děti postarat, dočasnou pobytovou péči. Zejména tato včasná preventivní opatření je potřeba posilovat především proto, aby v takových případech nemusela být soudem nařizována ústavní výchova a dítě nemuselo být odebráno z rodiny do „ústavu“ zpravidla na dlouhé roky.

Práce na **transformaci Dětského domova a Základní školy v Liptále** vyžadovala nejprve vypracovat Transformační plán, naplánovat veškeré aktivity související se změnami, přesné postupy a popisy nově nabízených služeb. Po schválení tohoto dokumentu Radou Zlínského kraje nastala fáze realizační, která vyústí v cílový stav, tj. snížení pobytové kapacity Dětského domova v Liptále s nově nastavenou kapacitou 24 dětí a otevřením zcela nové součásti Dětského domova a Základní školy Liptál – Střediska výchovné péče, které bude zřízeno ve Vsetíně a od září 2018 začne poskytovat služby pro rodiny s dětmi. V rámci Střediska výchovné péče budou mít preventivní služby několik forem, které na sebe budou navazovat a vzájemně se doplňovat podle potřeb dětí a rodin. Ve všech formách se bude jednat především o odborné pedagogicko-psychologické poradenství. Využití služeb Střediska výchovné péče bude dobrovolné, po dohodě mohou probíhat intervence také v terénu (zj. ve školním nebo přirozeném prostředí dítěte, v rodině). V sídle Střediska bude provozována ve všedních dnech ambulantní poradna ke konzultacím s odborníky. Dále zde bude celodenní oddělení s kapacitou 8 dětí pro realizaci 8týdenních programů pro děti a mládež, kde se budou nejen vzdělávat, ale hlavně se učit zvládat vztahy v rodině, ve škole, s autoritami a vrstevníky.

Za DD a ZŠ Liptál Lukáš Diatka

Dne 19.4.2017 proběhla na DD a ZŠ Liptál **dopravní soutěž** mladých cyklistů. Této akce se zúčastnili žáci ZŠ Vizovice, Valašského Meziříčí, Horního Lidče, Vsetína a Liptálu. Počasí nám vůbec nepřálo, sněžilo a byl silný vítr. Přesto tyto nepříznivé podmínky borci na kolech úspěšně zvládli a v kategorii jednotlivců obsadili první tři místa.

Dne 18.5.2017 si všichni žáci DD a ZŠ Liptál zpestřili výuku **projektovým vyučováním** pod názvem „Jsme součástí přírody“, ve kterém si měli možnost procvičit vědomosti z oblasti přírodovědy, zeměpisu, výchovy k občanství a dozvědět se také mnoho dalších zajímavých informací.

V první etapě projektového vyučování si žáci prohlédli prezentaci na interaktivní tabuli, která v sobě zahrnovala jednak informace týkající se samotné přírody, ale upozornila je také na široké možnosti její ochrany. V další etapě následovalo soutěžení v řešení různých kvízů, hádanek a rébusů a na závěr byla vyhlášena soutěž o nejlepší obrázek pod názvem „Já a příroda“. V rámci tohoto projektového vyučování se všichni žáci s nadšením zapojovali do společných aktivit, při kterých měli možnost poznat a uvědomit si důležitost člověka ve spojení s přírodou.

Mgr. Hana Václavíková

Kromě jiných **výletů** (do Ostrvy, za krásami Jižních Čech, do Prahy i do Chorvatska) měly děti z Dětského domova možnost strávit 6 prázdninových dní v Malé Morávce, která leží v oblasti Hrubého Jeseníku. Tento táborový pobyt jsme pro děti připravili v duchu deskové hry Osadníci z Katanu. Počasí nám přálo a my jsme mohli k soutěžím a hrám využít nádhernou přírodu v blízkém okolí. Za naučné procházky přírodou, stavění domečků pro lesní skřítky, vodní hry a soutěže v bazénu nebo orientační běh s hledáním pokladu, byly děti oceněny body. Tyto pak mohly využít k „nákupu“ cest, vesnic a měst. Na maketě tajuplného ostrova pak družstva budovaly a osidlovaly neznámá území. Body však děti mohly získat také za pěkné chování nebo za úklid pokoje. Večery jsme si společně zpříjemnili opékáním špekáčků a nočními hrami, do kterých se s chutí zapojili i vychovatelé. K připravenému programu patřila i naučná stezka Vodopády Bílé Opavy vedoucí z Karlovy Studánky až k úpatí Pradědu. Nevyhnuli jsme se zdolávání dřevěných žebříků, lávek a kamenitých schodů. I ti nejmenší a méně fyzicky zdatní úspěšně překonali strach z výšek a únavu. S podporou vychovatelů, ale i starších dětí, jsme všichni v pořádku došli až do cíle. Odměnou za vynaložené úsilí nám všem byly nádherné výhledy na panenskou přírodu ozdobenou průzračnými vodopády. Děti si z tohoto pobytu přivezly mnoho krásných zážitků, diplomů a hodnotných cen.

Bc. Kateřina Kamasová, vychovatelka DD

Ve dnech **23. 10. – 25. 10. 2017** proběhlo ve škole projektové vyučování. Jednalo se o třídní projekt s názvem „**Zapomenutá řemesla**“. První projektový den se žáci dozvěděli spoustu informací o řemeslech, které již zanikly, i o těch, které přetrvaly do současnosti. Byli rozděleni do skupin a procházeli jednotlivými stanovišti ve třídách, kde plnili různé úkoly související s tématem. Další den měli zaměřený na výtvarné činnosti a soutěž o nejlepší nakreslený obrázek řemeslníka. Poslední projektový den zaplnily praktické činnosti. Žáci malovali hrnky a vyráběli věnce z vlny, měli tak možnost zapojit svoji fantazii a kreativitu. Cílem bylo zábavnou formou seznámit žáky se starými řemesly, aby získali představu o konkrétních činnostech daného řemesla, ale aby také dokázali vyrobit konkrétní, reálný výrobek.

Děti z Dětského domova v Liptále mohou díky České olympijské nadaci chodit do gymnastického kroužku, který pro děti bez rozdílu věku a výkonnosti pořádá **oddíl sportovní gymnastiky** TJ Sokol Vsetín. Nadace podpořila osm vybraných dětí z našeho domova. Patrony projektu jsou olympijští medailisté z Vancouveru, Londýna, Soči a Rio de Janeira. Prezidentem je trojnásobný olympijský vítěz Jan Železný. Nadace zprostředkovává i setkání našich dětí se slavnými sportovci, jsou to všechno zážitky na celý život. V gymnastickém kroužku se děti seznamují s gymnastikou jako takovou, ale smysl v této činnosti vidíme hned v mnoha aspektech. Děti se zapojují do běžného života, navazují kamarádské vztahy, učí se vyhrávat, i prohrávat. Posilují vůli něco dokázat. Gymnastika a celkově pohyb děti velmi baví, vždy se do tělocvičny moc těší. A to je přesně ten důvod, proč to všechno dává smysl.

Děti z DD a ZŠ Liptál, JB

V pátek 24. listopadu 2017 si všichni žáci DD a ZŠ Liptál zpestřili výuku již druhým projektovým vyučováním v tomto školním roce. „**Rozumíme si**“? Tak zněl název projektového dne, ve kterém se žáci zábavnou formou seznámili s cizími jazyky. V první části projektového vyučování si žáci prohlédli prezentaci na interaktivní tabuli, kde se dozvěděli, jakou řečí se dorozumívají lidé v sousedních státech České republiky. Ukázky slovenštiny, polštiny nebo němčiny poslouchali žáci prostřednictvím písniček známých hudebních interpretů. V další části dne se žáci rozdělili do dvou skupin a plnili jednoduché úkoly. Na poslední úkol měly obě skupiny nejvíce času, protože vytvářeli plakát. Jedna skupina překládala „Ahoj“ do různých světových jazyků, druhá skupina překládala slovo „Děkuji“. V rámci tohoto projektového vyučování se všichni žáci zapojovali do společných aktivit s nadšením a při tvorbě plakátu projeví svou kreativitu.

Za DD a ZŠ Liptál EŠ

Příloha č.8 (články a foto z Liptálského zpravodaje)

„*Tak jsme se konečně dočkaly našeho prvního bálu!*“ jásaly děcka ve zkoušce. Bylo krásné sobotní odpoledne 11. února 2017, kdy jsme uspořádali **1. dětský valašský bál** v KZ v Liptále. Tuto akci jsme podnikli na přání dětí z našeho kroužku. Nápad vznikl už před rokem a my dospěláci z FS Lipta jsme ho podpořili. Abychom však nemuseli chystat prostory dva víkendy po sobě, rozhodli jsme se, že spojíme „velký“ valašský bál s „malým“ do jednoho dne. A byla to fuška. Vše začalo ve 14 h odpoledne. 1. dětským valašským bálem nás provázela cimbálová muzika Kuráž, působící pod ZUŠ Morava. Naše pozvání přijaly i děcka z Vizovic. Malý Vizovjánek s dětskou CM Ocúnek. CM Ocún a Malí ogaři z Liptálu nám předvedli malé vystoupení. Odpoledním programem nás provázeli Laďa Gerža, Olda Štroblik a Darča Geržová. Děti hrály hry, učily se různým figurálním tancům a nechyběla ani tombola. Ve fotokoutku si mohl také kdokoliv pořídít památeční fotku. Účast byla opravdu velká a myslím si, že se všichni bavili a zářili štěstím. Po 17. hodině se kulturák úplně vyprázdnil a my jsme ho mohli pouklízet a připravit se na pokračování.

Jarka Hrádková a děti z FS Lipta

Folklorní soubor
Lipta Liptál

Jarmila Šuláková (*27.6.1929 - † 11.2.2017) měla blízký vztah i k liptálskému folkloru. V 50-tých letech spolupracovala s Karlem Mrlinou a Karlem Pechou při nácvicích v tehdejšímu krůžku Lipta Liptál. V 90-tých letech byla vtažena i do programu MFF Liptálské slavnosti. Spolupracovala s dívčím sborem pod vedením Pavly Knebllové při nácvicích zbojnických písní (Ondráš aj.). Řada z nás má dosud v živé paměti program a písně Jarmily Šulákové přednesené na podiu se svou maminkou Blaženou a dcerou Zuzanou. K dalšímu hostování Jarmily Šulákové došlo v programu Jana Rokyty a Josefa Laži. Jarmila vystupovala v Liptále i s kapelou Fleret z Vizovic v roce 2009. S úctou a pokorou si uchováváme světlou vzpomínku na národní umělkyni Jarmilu Šulákovou. *Ladislav Michálek, FS Lipta Liptál*

Anděl z Valašska

*Morava celá jí ležela u nohou, fanoušci dodnes uvěřit nemohou,
že paní Jarmila andělům zpívá, že z nebe dolů na nás se dívá.
Valašský folklor k nebesům pozvedla, vykouzlit úsměv na tvářích dovedla.
Královnou lidové písně se stala, přes všechna trápení na svět se smála.
Není snad nikdo, kdo ještě neví, že sklony k umění měla vždy v krvi.
Švadlenou původně státi se měla, ona však hudbě věnovat se chtěla.
Od mládí zpívala, kde se jen dalo a štěstí na ni se vždycky smálo.
S orchestrem brněnským poznala svět, vždycky se ráda však vrátila zpět.
Přes svoji slávu skromná vždy byla a všechny úspěchy si zasloužila.
Veliké srdce tlouklo jí v hrudi, měli ji rádi bohatí, chudí.
Dávala sílu všem dobrým lidem, a všechny problémy řešila s klidem.
„Mějte se rádi,“ vždycky nám říkala, a pro potěšení písničky zpívala.
Když zavřu oči, slyším ten hlas, před pár dny bohužel nastal ten čas.
Čas, kdy si andělé přilétli pro ni a všichni Valaši slzy teď roní.
Vzpomínka nádherná v srdci nám zbude a v uších andělský hlas nám znít bude.
Díky svým písničkám s námi dál je tu, dáma, co zpívala celému světu.*

Jana Topinková

V neděli 26.3.2017 jsme byli na přehlídce dětských souborů ve Valašských Kloboukách. Celkem se zúčastnilo 19 folklorních souborů ze středního a východního Valašska.

Naši **Malí ogaři** byli v přehlídce jediní bez cérek a bez muziky. Přesto, že jsme do dalšího kola nepostoupili, ogaři zaujali svou bezprostředností a snahou o výuku prvků zbojnických tanců.

Jak řekla jedna z porotkyň přehlídky, etnografka, dr. Lucie Uhlíková: „Velmi šťastná a povedená GENERAČNÍ TRANSMISE LIDOVÉ TRADICE“.

za FS Lipta Liptál L. Michálek

V přírodním kulturním areálu se v neděli 11.června konal jubilejní **30. Mezinárodní dětský (nejen) folklorní den**. Počasí nám vyšlo a účastníci i návštěvníci festivalu si užili nádherný den plný tance, zpěvu, muziky a veselé zábavy.

Už tradičně byla součástí festivalu soutěž v sólovém zpěvu „O liptálského ptáčka zpěváčka“. Děti soutěžily ve dvou kategoriích. Ve starší kategorii vyhrála Valentýna Zadrobílková z domácí Malé Lipty a v mladší skupině zvítězila Nina Kurejová ze souboru Mladost' z Povážské Bystrice. Cenu poroty získala nejmladší účastnice soutěže, teprve tříletá Tonička Přimalová z liptálských Malůšat.

Před hlavním programem vystoupila cirkusová pěvecká skupina Žonglík z Branek. Poté ovládly pódium dětské folklorní soubory s programem „Děti slaví“.

Součástí festivalu byl bohatý doprovodný program. Střílení ze vzduchovky připravilo Myslivecké sdružení Brdisko a AVZO Liptál. U myslivecké chaty si mohly děti také vyzkoušet lukostřelbu.

Hrátky se dřevem – stavebnice a dřevěné hračky pana Čeledy za Vsetína zaujaly všechny bez rozdílu věku a velký koberec s dřevěnými kostkami byl neustále v obležení rodičů i dětí. Taneční skotačení plné energie, skvělé hudby a dobré nálady, to byla Zumba s Lenkou. V bubnové show s Rytmem pro život Radka Štětkáře si na bubny a další rytmické nástroje společně zahráli dospělí i děti. Také tvořivé dílny přitahovaly šikovné děti, které si mohly podle vlastní fantazie udělat obrázky z písku, malovat na sklo, navlékat korálky, háčkovat, drátovat nebo vytvořit něco hezkého z vlny. Nechyběly ani zábavné atrakce – malý a velký skákací hrad, kolotoč, trampolíny a střelnice.

Ing. Miroslava Jakobová, Folklorní spolek Lipta Liptál

Od 1.6. do 3.6. se zúčastnila Mala Lipta společně s CM Kuráž ZUŠ Morava 64.ročníku **národopisných slavností** „Podluží v písni a tanci Tvrdonice“. Odměnou za všechna vystoupení byla pak návštěva ZOO Hodonín a aquaparku.

„Je to opět za námi!“ Tak tato slova se nejčastěji linula z úst všech organizátorů po závěrečném nedělním galaprogramu. A byl to opět velký úkol, který jsme si jako soubor sami sobě uložili. Celkem se **48. Liptálských slavností** zúčastnilo na 600 účinkujících.

Ti během celého víkendu vytvořili svými tanci a písněmi pestrý a bohatý program.

Letošní novinkou bylo čtvrteční promítání filmu Děda na zámek a poprvé se v rámci slavností předvedla i skupina nejen historického šermu Jagari. Během sobotního a nedělního dne se nám představily jednotlivé domácí i zahraniční soubory, folková skupina Veselá bída a velkou odezvu mezi diváky mělo sobotní historicky první společné vystoupení valašských souborů Jasénky, Lipty a Vsacanu.

Velký prostor dostaly výstavy v Liptálském zámku. Svá díla zde představili pod patronací Evropské unie umění akademický sochař a malíř Štefan Pelikán (Lietavská Lúčka) a sochař Kamil Papučík (Žilina). Dřevěné modely aut prezentoval Petr Marek. Byly vystaveny také dochované výrobky výrobního družstva LIPTA Liptál.

Velkou ctí pro obec Liptál i pro pořadatele festivalu byla návštěva čínské delegace v zastoupení paní Li Mungling a pana Zhang Hong z Česko-čínské asociace pro kulturní výměnu, s nimiž má soubor Lipta velmi blízký vztah od letošní návštěvy Číny. Můžeme se těšit na účast čínského souboru na příštím ročníku slavností. Velmi si ceníme také návštěvy velvyslance Indie v ČR, pana Krishana Kumara. Pan velvyslanec se setkal se starostou obce a shlédl vystoupení indického souboru Bihu Dance Group. Součástí nedělního slavnostního ceremoniálu bylo udělení ceny Evropské unie umění (EUU) Ing. Ladislavu Michálkovi za dlouholetou podporu lidového umění a kultury. EEU v čele s prezidentem Petrem Vašíčkem také ocenila kostarický soubor Remembranzas Costarricenses jako nejlepšího účinkujícího festivalu.

Počasí nám přálo, účinkující byli z našeho krásného amfiteátru i z výborné atmosféry festivalu nadšení. Doufáme, že i diváci byli spokojeni. Za Folklorní spolek Lipta, hlavního pořadatele festivalu, děkujeme Obci Liptál v čele s panem starostou Milanem Daňou za podporu při konání této akce.

Liptálské slavnosti nejsou jen o programech, ale hlavně o práci okolo festivalu.

Od zajištění dopravy, ubytování, stravování, programu pro jednotlivé soubory, přes přípravu areálu, zajištění občerstvení pro diváky, čistého WC a v neposlední řadě o zajištění dostatku financí na pokrytí všech nákladů. Letos byli osloveni rodiče, příbuzní i známí, zda by dobrovolně vypomohli při prodeji občerstvení. Víme, že slovo „dobrovolný“ v dnešní době není moc oblíbené a jestli to tak půjde dál, možná i jeho význam časem vymizí, přesto se cirkám Zdence Melichaříkové a Terce Matoškové podařilo sestavit stánkový štáb, který celý víkend bez finanční odměny obsluhoval návštěvníky festivalu.

Andrea Čalová, vedoucí FS Lipta

Organizační štáb 48. Liptálských slavností (během posledních let se příliš nemění):

Ředitel festivalu: Andrea Čalová, vedoucí FS Lipta Liptál

Čestný ředitel: Milan Daňa, starosta obce, Ladislav Michálek, čestný předseda FS Lipta

tajemník festivalu: Ladislav Michálek, Miroslava Jakubová, Jana Vráblíková

Koordinátorka zahraničních souborů: Miroslava Jakubová, Jarmila Mrnušítková

Autoři programů: Pavla Knebllová, Miroslava Jakubová, Martin Bělíček,

Jakub Ekart, Ladislav Gerža

Konference: Marie Urubková, Jana Brunclíková, Andrea Čalová, Tereza Kučná,

Vojtěch Hříbek, Oldřich Štroblík

Ekonomické zabezpečení: Tereza Matošková

Organizační zabezpečení: Tereza Matošková, Zdenka Melichaříková,

Jarmila Hrádková, Jaroslava Mojžíšová

Občerstvení: Zdenka Melichaříková, Tereza Matošková, Jiřina Urbanová,

Eva Maliňáková a členové FS Lipta, Veronika Jurásková,

Marcela Daňová s Renatou Švachovou a kolektiv Školní jídelny při ZŠ Liptál

technické zabezpečení: Josef Valchář, Tomáš Mrlina, Miroslav Hrádek, Petr Marek,

Ladislav Hořanský, Tomáš Kráčala a členové FS Lipta,

Prezentace a péče o soubory:

Miroslava Jakubová, František Kozmík, Jana Pařízková,

Dagmar Pivodová, Abelardo Lopéz, Zdeněk Obdržálek,

Patrik Čala, Ondřej Hajdík, Michal Jakubo, Michal Goláň

a členové FS Lipta

Péče o hosty: Milan Daňa, Ladislav Michálek, Šárka Langová s rodinou

Autoři výstavy: Štefan Pelikán, Kamil Papučík, Petr Marek, Jana Vráblíková,

Alena Malčíková, Ladislav Michálek

Květinová výzdoba: Irena Gebauerová, Jaroslav Kovařík

Zdravotní služba: Jarmila Hrádková

Fotodokumentace: Josef Londa, Jana Vráblíková ml.

Video dokumentace: Ivan Žlebek

Grafický design: Radim Mojžíš

Jarmark, řezbářské a řemeslnické dny: Věra Jašková, Jana Dočkalová – Kobzáňová,

Monika Gavendová, Martin Dorotík a Jagāri

Ozvučení: Petr Bazel

Ohňostroji “Liptálské slunce“: Josef Kovařík – Lípa

Folklorní spolek Lipta Liptál ve dnech 23. – 27. 6 2017 navštívil čínskou provincii Sečuán (S’-čchuan), jejíž hlavní město Chengdu má s Prahou od podzimu 2016 přímé letecké spojení. Skupinu 16 tanečníků a muzikantů doprovázeli pánové Zhang Hong a Li Shifei, viceprezidenti Čínsko-evropské asociace pro kulturní a uměleckou výměnu (China – Europe Culture and Arts Exchange Association). Hlavním organizátorem akce byla Sečuánská rozvojová asociace pro podporu západní Číny (Sichuan Research and Development Association of Promotion for West China).

Chengdu, páté největší město Číny, je 15 milionová moderní metropole s dlouhou historií, která získala věhlas zejména hedvábným brokátem. Město a celá provincie je také známá velkými rezervacemi zřízenými na záchranu pandy velké. Co všechno nás čekalo během našeho krátkého pobytu v Číně, kterou většina z nás navštívila poprvé v životě? Po příletu jsme byli příjemně překvapeni ubytováním v krásném horském hotelu Hong Zhu Shan, který se nachází v podhůří posvátné hory Emeishan. V sobotu dopoledne jsme navštívili nádherný buddhistický chrám Baoguo a muzeum regionu Emeishan. Slavnostní večere se konala za účasti našeho, čínského a tibetského souboru a také hostů z Japonska. Ti všichni a další čínští hosté se v neděli zúčastnili slavnostního ceremoniálu u příležitosti položení základního kamene Parku míru Zhige.

Po vystoupení mnoha řečníků byly zasazeny dva stromy a symbolicky vypuštěny holubice. Večer následoval program folklorních souborů v novém Mezinárodním centru pro kulturní výměnu – v amfiteátru v krásném parku. Náš valašský soubor Lipta byl jediným zástupcem z Evropy a také jediný vystupoval s živou hudbou, Cimbálovou muzikou Jiřího Nechanického. Byli jsme opravdu exotickou skupinou, neustále v obležení místních lidí, kteří se s námi chtěli na každém kroku fotit. Málokdo z místních mluvil anglicky, tak jsme rozdávali propagační materiály o souboru, o Liptále, Vsetíně, Zlínském kraji a ČR. Naštěstí na všech byly mapy, tak jsme alespoň mohli ukázat, že jsme ze střední Evropy. S pomocí naší tlumočnice a pana Zhanga jsme se vždy domluvili na všem, co bylo třeba. Fungovaly také překladáče v mobilech.

V pondělí jsme jeli na výlet do rezervace vzácné pandy velké v BifengXia, která se nachází v horách vzdálených 130 km od centra Chengdu. Byl to obrovský zážitek navštívit chovnou stanici mláďat (mají tam teď 4 mladé) a vidět dospělé pandy, které se vyskytují pouze v Číně a jsou ohroženým druhem. V současné době jich žije ve volné přírodě už jen asi 1200. Pozdě odpoledne jsme se vrátili do Chengdu, kde jsme měli vystoupení na místní universitě Xi hua. Ve studentském „městečku“ žije a studuje 40.000 lidí! V univerzitním divadle společně s námi účinkovaly v Programu etnické kulturní výměny místní soubory. Za čínské organizátory promluvil pan Bai Chaoping, president společnosti Sichuan Quingjiang Huaxi Investment Co. Ltd., který před 20 lety vystudoval VUT v Brně a mluví stále trochu česky a udržuje obchodní kontakty s ČR.

V úterý, poslední den našeho pobytu, jsme si dopoledne prohlédli historické centrum Chengdu, nakoupili suvenýry a po 10 hodinovém letu šťastně přistáli v Praze. Čekala nás ještě cesta vlakem domů na Valašsko.

Příjemní lidé, obrovské vzdálenosti, nádherná příroda, výborná ostrá sečuánská kuchyně – dojmy z naší krátké cesty po velké zemi jsme vstřebávali ještě dlouho...

Děkujeme všem, kteří se podíleli na uskutečnění této akce. Věříme, že kontakty, které jsme v Chengdu navázali, budou fungovat a že v příštím roce přivítáme v Liptále na 49. Ročníku MFF Liptálských slavností čínský folklorní soubor. Na letošních slavnostech jsme přivítali čínskou delegaci a jednání o účasti souboru z provincie Sečuán jsou velmi nadějné.

Ing. Miroslava Jakobová, Folklorní spolek Lipta Liptál

Příloha č. 9 (články z novin – Liptálské slavnosti, foto z Liptálského zpravodaje)

V pátek 22.9.2017 v předvečer **Gastro - folklorní soboty** byl v Kulturním zařízení OÚ Liptál promítnut film „Anděl páně 2“. Původní záměr promítání na průčelí zámku byl zrušen z důvodu nízké venkovní teploty. O film byl velký zájem, účast nejméně 100 hostů.

V sobotu 23.9.2017 dopoledne byl prostor Kulturního areálu v Liptále využit pro **vaření a pojídání brynzových halušek**. Byla vyhlášena soutěž čtyřčlenných družstev. Ještě v pátek večer bylo registrováno 15 družstev, zřejmě s ohledem na intenzivní déšť po celou sobotu se 9 družstev nedostavilo. Soutěž řídili mistři ze Slovenska pod vedením pana Jaromíra Mayera (mistr světa ve vaření halušek). Po instruktáži odborníků a představení rozhodčí komise, v které mj. zasedl Ivo Lang z Liptálu, započalo klání 6. čtyřčlenných družstev.

K soutěži připravili p. Janek Mrnušík a p. Petr Marek pět oddělených boxů.

Součástí přehlídky přípravy halušek a jejich vaření byla i konzumace na čas soutěžním družstvem. Vítězem se stalo družstvo s názvem „Horehroní“ složeno ze zástupců Banské Bystrice, Brna a Frenštátu. Druhé místo obsadili „Brconi“ ve složení Andrea Čalová, Zdeněk Obdržálek, Radana Daňová a Radim Mojžíš. Třetí skončili pánové Filip Tomanec, Michal Trochta, Petr Běhula a Vladimír Kubík. Vítězové byli oceněni medailemi a drobnými suvenýry od sponzorů.

Zajímavostí je aktivní účast 1. místopředsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky pana Radka Vondráčka a to v roli rozhodčího – časoměřiče. Za velkého zájmu přítomných návštěvníků proběhly soutěže v pití piva, žinčice a burčáku.

Zajímavá byla i soutěž o nejméně vážící ženu, nejtěžší chlap nebyl hodnocen neboť jsme nezajistili váhu nad 200 kg.

Nejdelší slupku v čistění (škrábání) brambor předvedl náš pravidelný host v Liptále, paní Alena Gajdušková, emeritní předsedkyně Senátu Parlamentu České republiky. O žaludky návštěvníků se starali nejen haluškáři ze Slovenska, ale i naši spoluobčané (p. Laco Kováč - guláš a členové folklorního soubor Lipta – hranolky, frgály, vařené zemáky s čabajkovou směsí, apod.). Hostem byl i syn Karla Lopraise s Tatrou z Dakaru, která dotvářela kolorit a atmosféru přehlídky. Přes intenzivní déšť byla Tatra v obležení a v zájmu fotografů.

S ohledem na trvalý déšť bylo **folklorní odpoledne** přesunuto do Kulturního zařízení OÚ Liptál. Od 15 hodin se nám představili: FS Lipta Liptál - Malí ogaři, FS Kyčera Halenkov, FS Lipta Liptál Rokytenka - ženský pěvecký sbor, Whaakari Rotorua z Nového Zélandu. (Známý tanec HAKA předvedli jak Maorové, tak i s doprovodem našich Malých ogarů.), Vojenský umělecký soubor (VUS) Ondráš z Brna.

(Náš jediný poloprofesionální folklorní soubor pracuje pod Armádou České republiky. Šedesáti členný kolektiv nám předvedl zkrácený program „U Vás o nás“.)

Při této příležitosti udělila Evropská unie umění VUS Ondráš za dlouholetý přínos tradiční kultuře a tradicím našich předků své nejvyšší ocenění „Zlatá Europea“. Ocenění předali do rukou uměleckého ředitele p. Čestmíra Komárka. Je to první folklorní soubor v ČR s tímto oceněním. Obec Liptál tuto cenu obdržela v roce 2015. *Ladislav Michálek*

Příloha č. 10 (článek z novin,program)

Senioři Lipty Liptál byli pozvaní na festival - **Slavnosti burčáku** do Boršic u Buchlovic. Byla to velká akce. Na podiu se představily divákům folklorní soubory dětské, dospělácké, pěvecké sbory a naše skupina. Na této akci byla perfektní atmosféra, naše vystoupení zaujalo diváky všech věkových kategorií. Po skončení odpoledního programu jsme se podívali na jarmark a těšili se na večerní program slováckých souborů.

Tento zájezd se opravdu povedl a domů jsme se vraceli spokojeni. *Jarka Mojžišová*

Ženský sbor Rokytenka se zúčastnil 2. ročníku **festivalu pěveckých sborů BABÍ LÉTO**, který se konal 16. Zářím v Bánově u Uherského Brodu. Tuto přehlídku perfektně zorganizoval místní pěvecký soubor Zpěvule, který má 20 členek. Druhý ročník měl motto „Lásko, lásko starodávna...“. Přestože je to akce „babská“, písničky o lásce zazpívalo nejen pět ženských sborů, ale program zpestřilo také vystoupení dvou mužských skupin. Naše Rokytenka měla velký úspěch se svým „babským“ pásmem s vtipnými průpovídkami o vztazích ženy-muži.

V programu vystoupil i místní taneční soubor Kohůtek a k dobré pohodě hrála večer cimbálová muzika Strýci ze Strání. Pořadatelé připravili bohaté občerstvení, takže jsme si připadaly jako na svatbě nebo na velké narozeninové oslavě. Jsme rády, že jsme se této akci s výbornou atmosférou mohly zúčastnit. S Bánovskými Zpěvulemi jsme se domluvily, že je na oplátku pozveme na Liptálské slavnosti.

Mirka Jakobová, Ženský sbor Rokytenka, Folklorní spolek Lipta Liptál

Folklorní spolek Lipta má za sebou **folklorně nabitý rok**. Opět jsme v Liptále zorganizovali šest již tradičních folklorních akcí (73. Valašský bál, seminář pro soubory, 30. Dětský nejen folklorní den, 48. Liptálské slavnosti, 18. Mikulášskou jízdu a Vánoční zpívání) a jednu novou - 1. Dětský valašský bál v Liptále. Většina těchto akcí je podporována vaším Obecním úřadem Liptál, za což jim patří velký dík. Během roku jednotlivé skupiny souboru reprezentovaly valašský folklor a obec Liptál nejen v České republice ale také v zahraničí. Byli jsme pozvaní na různé akce – slavnosti, festivaly, křty, vítání občánků, společenské akce pro důchodce a další. Děcka z Lipty si zatancovaly na 15 akcích na Moravě i na Slovensku. Dospělá složka tanečníků a zpěvaček byla pozvána na 13 akcí. Chtěla bych tímto poděkovat všem členům souboru za jejich aktivní přístup při pořádání liptálských akcí. Rodičům za to, že své děti vedou k folkloru.

Vedoucím jednotlivých skupin za obětavou práci.

Andrea Čalová

Stalo se již tradicí a součástí Mezinárodního folklorního festivalu Liptálské slavnosti realizovat doprovodné programy. V letošním roce po úspěšné a vydařené opravě přízemních místností liptálského zámku zde byly připraveny tři výstavy. Vernisáž proběhla v sobotu 26. srpna 2017 a výstavy byly přístupné veřejnosti až do pátku 13. října 2017. O vystavené exponáty byl velký zájem mezi naší veřejností, o čemž svědčí zápisy v pamětních knihách.

Ukázky tvorby byly rozděleny do čtyř sekcí :

Dřevěné modely aut - jejich autor Petr Marek, Liptál, se věnuje této tvorbě od poloviny devadesátých let 20-tého století. První kroky byly těžké, dal se svou, dosud nikým neprobádanou cestou. Dva druhy dřeva (třešeň a ořech), měřítko plus mínus tak, aby padly do oka a detaily, které i znalce umí zaujmout. Petrova autíčka už potěšila mnoho fandů nejrůznějších světových značek a jsou vítaným dárkem, které firmy používají při svých významných událostech a výročích.

Šťastným nápadem byla výzva našim spoluobčanům k sesbírání dnes už téměř historických výrobků výrobního družstva **Lipta Liptál** a jeho více než tří desítek provozoven po celém Valašsku. Hračky, praktické věci do domácnosti, špejle, svítidla, textil (zástěry, prádlo, ponožky, čepice, rukavice ...), nábytek. Poděkování patří našim spoluobčanům, kteří exponáty k vystavení zapůjčili.

Akademický sochař Štefan Pelikán - mistr dláta a palety, laureát ceny Evropské unie umění Zlatá Europea. Narodil se 16.2.1935 v Lietavské Lúčke u Žiliny. V letech 1951 až 1956 studoval na Akademii výtvarných umění v Praze. Jeho dílo provází tři vzácné lidské vlastnosti: skromnost, pracovitost a pokora. Štefan Pelikán představil své dílo na desítkách výstav na rodném Slovensku, ale i v zahraničí (Francie, ČR, Maďarsko). Tvorba akademického malíře a sochaře Štefana Pelikána je významným přínosem evropské kultury právě proto, že vyrůstá z identity národní slovenské kultury a tím přispívá k identitě kultury evropské. Štefan Pelikán je autorem sošky houslistky se symbolickým a mytologickým názvem Zlatá Europea. Kopii této ceny obdržela od EU umění řada umělců ale i sídel měst celého světa. V roce 2015 tímto oceněním byla poctěna i naše obec Liptál.

Kamil Papučík. Je věrným žákem akademického sochaře Štefana Pelikána. Narodil se 14.7.1980 v Žilině. Vystudoval řezbářství a pracoval v německé řezbářské a hračkářské firmě v městě Brocki. Zde po šesti letech působení získal své řezbářské ostruhy. Zdokonaluje se v ateliéru akademického sochaře Štefana Pelikána, v počátcích jezdil pracovat do Norska, aby si přivydělal na své vzdělávání. Sochy, reliéfy a kresby Kamila Papučíka vyznávají jakési hudební tóny. Jeho rukopis je zdánlivě strohý, ale o to upřímnější. Kamil Papučík pracuje zejména se dřevem, ale nevyhýbá se ani práci s hlinou, mosazí, mědí nebo silikonem. Mezi jeho tvorbou je například dřevěná plastika Plamen či portréty místních sportovců.

Evropská unie umění (EUU) je mezinárodním spolkem umělecky a kulturně aktivních osob. EUU byla založena v r. 1999 v Bruselu a následně registrována v Praze.

Od počátku uděluje Evropskou cenu za uměleckou a kulturní činnost, jakož i Evropskou cenu za podporu umění a kultury. Původní cenou EUU byl tzv. Evropský pohár a později Evropský talíř. Od r. 2011 je součástí hlavní Evropské ceny soška GOLDEN EUROPEA, která symbolizuje historický vklad našeho „Starého kontinentu“ umění, kultury a tvůrčímu soužití lidí dobré vůle. Prezidentem EUU je pan Petr Vašíček.

K tradicím nepochybně patří i **řezbářské dny**, po léta připravované paní Janou Dočkalovou – Kobzáňovou, předsedkyní spolku Dolina – Urgatina.

Letos byly v Liptále tito řezbáři: Zdeněk Matyáš z Valašských Klobouk, autor liptálského Stromu života, Jan Brlica Francovy Lhoty, Jan Cvešper ze Slavičína a Roman Mikuš z Vyšních Lhot – Vsetína – Srní. Poslední jmenovaný je autorem vyřezávané sochy pana Josefa Sousedíka, zakladatel elektrotechnické továrny na elektromotory (později MEZ). Socha v životní velikosti je umístěna na městském úřadě ve Vsetíně, ve 4. poschodí. Posledním velkým dílem je zubr – symbol Města Zubří, umístěný nedávno při vjezdu do města.

Ladislav Michálek

V neděli 27. ledna 2017 odpoledne se věřící pěti církví shromáždili v sále Českobratrské církve evangelické v Liptáli k **ekumenické bohoslužbě**. Ta se konala u příležitosti modlitebního týdne za jednotu křesťanů. Během bohoslužby k nám promluvili představitelé jednotlivých církví, za Římskokatolickou církev bratr farář František Kuběna, za Církev bratrskou kazatel Tomáš Pospíchal, za Církev Adventistů Sedmého dne kazatel Pavel Kostečka a za Křesťanské sbory bratr kazatel Jan Vopalecký. Bohoslužbu vedla sestra farářka Mária Jenčová. V úvodě zazpívali písně mladí z Liptálu. Jsme Bohu vděční za toto vzácné přátelské společenství, za společné modlitby a naslouchání Božímu Slovu. A jsme moc rádi, že jsme takto společně mohli zahájit tento jubilejní rok reformace. Nechceme už dál hledat to, co nás rozděluje, ale co nás spojuje. Chceme společně a účinně sloužit našemu světu a svědčit v něm o Bohu a Jeho lásce a tak přispět k naplnění Ježíšova odkazu: „Aby všichni byli jedno.“ Bohu díky!

Mária Jenčová

Neděle 28.května byla slavnostním dnem pro naše mladé konfirmany – Aničku Mrlinovou, Veroniku Valchářovou, Janu Vaculíkovou, Iva Žaludka, Míšu Kováčovou, Janu Chmelařovou a Věrku Gojnovou. Po dvouleté přípravě vyznali na bohoslužbách svoji víru před Bohem a přiznali se tak ke svému křtu a společně s námi přijímali dary Sváté večeře Páně. Každá **konfirmace** je svědectvím o životě a růstu církve. Milí konfirmani, jsme za Vás Bohu vděční a přejeme Vám, abyste ve svém životě čerpali z pramene křesťanské víry, naděje a lásky a objevili v něm pravý zdroj životní síly, pokoje a radosti. Bůh Vás ochraňuj, veď Vás a žehnej Vám!

S láskou Vaše Mária Jenčová

Dne 2.července se konala u příležitosti 110.výročí otevření evangelického chrámu „**Liptálská sborová slavnost**“. Na slavnostní bohoslužbě jsme si připomněli kromě této události také 500 let světové reformace i památku mučednické smrti Mistra Jana Husa. Kázáním nám posloužil Stanislav Grepa, luterský farář ze slovenské vesnice Hybe, zpod Tater. Přijeli k nám spolu s jejich pěveckým sborem Zvonček, ve kterém zpívají děti a mládež, ale také maminky a tátové, a taky bratr farář a jeho tři děti. Jejich radostný zpěv se nesl našim chrámem už při dopolední bohoslužbě. Krásně zpívala a hrála i kapela naší mládeže, která vznikla a začíná fungovat i díky finanční podpoře naší obce. Při Večeři Páně nás nádherně doprovázel pěvecký sbor pod vedením Hany Vaculíkové. Po bohoslužbě následovala pietní vzpomínka na hřbitově u pomníku faráře Bohumila Dobiáše, hlavního budovatele našeho chrámu. Bratr farář Jaroslav Voda poděkoval za život a dílo faráře Dobiáše a současný presbyter a bývalý starosta obce Miroslav Vaculík položil kytici květů na hrob jeho rodiny. Na začátku i na konci zazpíval náš evangelický pěvecký sbor.

Odpoledne následoval nádherný koncert dětského pěveckého sboru Zvonček. Jejich radost a jásot pronikly do našich srdcí, stejně tak jako hluboká a povzbudivá slova bratra faráře. Všechno to, co jsme společně prožili tento den v nás vzbudilo nejen nové přátelství, ale i velkou naději a dodalo nám hodně síly a inspirace. Vždyť vidět tolik mladých lidí a dětí, jak s opravdovou radostí chválí Boha a žijí pro Něj, je skutečně velká radost a povzbuzení, které nejde vyvážit ničím.

Moc si vážíme toho, že tuto radost a povzbuzení s námi celý den prožívali i naši hosté – jednak členové evangelického sboru z Jasenné, ale i náš pan starosta Milan Daňa, který nás pozdravil před koncertem, a dále prezident Evropské unie umění pan Petr Vašíček a dopoledne i poradkyně předsedy vlády paní Alena Gajdůšková.

Vážíme si toho, co nám odevzdali naši předci a jsme za to vděční. Ale teď záleží na každém z nás, co my odevzdáme těm, kteří přijdou po nás. Kéž nám Bůh pomůže odevzdat jim radostnou a živou víru, která je pramenem lásky a naděje a těch opravdových životních hodnot. Protože ony dávají radost, smysl a štěstí našemu životu.

Mária Jenčová

Od 11. - 15. srpna 2017 jsme společně prožili krásný, oddechový i povzbuzující přátelský čas uprostřed přírody v **Teen-campu mládeže** na Spálově u řeky Odry. Žádná postel, žádná elektrika, teplá voda, ani wifi. Ale za to spoustu skvělých kamarádů, raků, praskání ohně i jeho všudypřítomný kouř a místo puštěné televize či počítače, ustavičné zurčení panenské řeky Odry. K tomu zpívání, práce i hry, a duchovní zamyšlení. A také možnost poznat nové skvělé přátele - Pavla Ružičku ze Slovenska a Pavla Tasku z Ostravy. Oba skvělí mladí muži, kteří se ve svém životě setkali s Kristem, jako s živým, milujícím a zachraňujícím Bohem, který dal smysl a cíl jejich životu. Pavel Ružička byl velký podnikatel a stal se závislým na tvrdých drogách. A když už nemohl a nevěděl jak dál, ve svém zoufalství se obrátil na Krista a prosil Ho o pomoc. A On mu pomohl a ze dne na den ho osvobodil od této závislosti. Dnes je tomu už šest let, Pavel má už svoji krásnou rodinu a žije šťastný a požehnaný život. A všude vydává své svědectví a povzbuzuje i druhé lidi k důvěře v Boha. A musíme říct, že velice povzbudil i nás. Díky všem za super čas a budeme se těšit zase na příští léto.

Od 14.-18. srpna 2017 bylo na evangelické faře v Liptále velmi veselo a živo. Asi dvacet dětí tam denně přicházelo na **Dětský příměstský tábor**. Každý den na ně čekalo spousta legrace, her, zajímavé vyrábění, povídání o Broučcích, zpívání a mnoho dalšího. Nechybělo koupání a dovádění v bazénu, stavění domečků pro zvířátka v lese, možnost vysednout si na živého koně, nebo podržet si na ruce Výra velkého. Poslední noc tu byla možnost přespání na faře s nočním výletem odvážných broučků, a ti nejodvážnější spali dokonce venku v indiánském stanu zvaném tee-pee. To všechno a mnoho dalšího pro děti připravili mládežníci našeho sboru, kteří po celou dobu o děti s láskou pečovali a věnovali se jim. Velké díky patří i ženám našeho sboru, které nám po celý týden připravovaly vynikající jídla a dobrůtky. Všem moc a moc děkujeme a těšíme se na příště!

Při nedělní bohoslužbě 24. září 2017 jsme prožili velice milé společenství s **návštěvou z Nového Zélandu**, s našimi přáteli ze skupiny Whaakarī Rotorua s vedoucím Frankem Tomášem Graplem a Kristýnou Makovou, manažerkou v ČR. Po kázání nás přátelsky pozdravili milým slovem a zpěvem naší české hymny. Krásně tak vyjádřili svoji spolupatříčnost s námi a otevřenost svých srdcí. Bylo to tak nádherné, tak srdečné a dojmavé, že mnohým z nás ukápla slzička dojetí a radosti. Po bohoslužbě jsme ještě na chvíli poseděli pod dřevěným altánkem na zahradě, spolu s jeho stavitelem p. Janem Mrnušítkem. Naši přátele vyjádřili svůj vděk a zároveň určitou posvátnost této chvíle nádhernou zpívanou modlitbou v jejich rodné řeči, po které následovalo vřelé loučení a vyjádření naděje na opětovné shledání v příštím roce.

V neděli 27. srpna 2017 při příležitosti 48. ročníku Mezinárodního folklórního festivalu Liptálské slavnosti jsme v našem kostele přivítali členy jednak domácích českých souborů, a pak i zahraničních souborů ze Slovenska, z Indie, z Kostariky a z Rumunska. Soubory představil a uvedl člen našeho sboru a dlouholetý ředitel Liptálských slavností p. Ladislav Michálek. Všichni nás přátelsky pozdravili písní i milým slovem. A tentokrát zpívaný pozdrav zazněl i z naší strany v podání mládežnické kapely našeho sboru, která rozbíhá svoji činnost díky podpoře naší církve i naší obce. Jako upomínku na toto přátelské a výjimečné setkání všichni, včetně přítomných hostů - p. Aleny Gajduškové, p. Petra Vašíčka a p. Zdeňka Pšenici, obdrželi písemné poděkování a miniaturní repliku zvonu našeho kostela.

*Pro Liptálský zpravodaj napsala Mária Jenčová, farářka Farního sboru ČCE v Liptále
Příloha č.11 (Zpravodaj sboru ČCE v Liptále, z Liptálského zpravodaje)*

Srdečně Vás pozdravujeme z Charity Vsetín a moc všem děkujeme za ochotnou spolupráci při zapojení se do **Tříkrálové sbírky 2017**. V letošním roce nás potěšilo především velké nasazení a obětavost dobrovolníků vydat se i přes tuhé mrazy do terénu a koledovat pro pomoc potřebným lidem. Dárci byli letos zvláště na vesnicích velmi štedří, tímto všem srdečně děkujeme, vážíme si každé koruny!

Za všechny, kteří se v Charitě Vsetín na Tříkrálové sbírce podíleli Celkový výtěžek v okrese Vsetín činí: 961 946 Kč (v roce 2016: 980 384 Kč).

V Liptále se sbírka konala v sobotu 7. ledna 2017 a vybralo se 30 528 Kč (v roce 2016 částka činila 17 569 Kč). Pro příští rok jsou vítáni i další dobrovolníci pro koledování jak z řad dospělých, tak i dětí, pro které je vždy za koledování připravena nějaká odměna.

Letos to bylo 8. ledna promítání filmu Na ostrově zvířátek v kině Vatra ve Vsetíně.

Bc. Marta Koňářková, pastorační asistentka, Charita Vsetín

Je to již osm let, kdy se pan František Kuběna stal administrátorem katolické farnosti Liptál a nyní k poslednímu červnu 2017 naši farnost opouští. Od července bude naše farnost patřit pod Vsetín a pan farář Kuběna bude mít na starosti již pouze farnost Všemina.

Ze života pana Františka Kuběny: Narodil se v roce 1948, po střední škole studoval ekonomii a až do převratu v roce 1989 pracoval jako ekonom v bance. Na konci sedmdesátých let se setkal s jezuitou Františkem Líznou a ten ho natolik oslovil, že se rozhodl v roce 1980 tajně vstoupit do jezuitského řádu. Dvouletý novicát absolvoval v Opavě a po jeho skončení ještě studoval dva roky filosofii a teologii. V roce 1987, sedm let po vstupu do řádu, přijal v Bratislavě tajně od Jána Chryzostoma Korce kněžské svěcení. Jako kněz začal působit až po revoluci v roce 1989. Jeho prvním působištěm byl Český Těšín, kde strávil tři a půl roku. Krátce zastával funkci ministra v pražské komunitě při kostele sv. Ignáce a pak působil deset let ve valašském Lidečku. Poslední sliby složil do rukou generála Peter-Hanse Kolvenbacha v roce 1995. V listopadu 2006 se vydal na půl roku do indického Bhilajipahari, aby tam pod hlavičkou Občanského sdružení Likvidace lepry dohlédl na dostavbu prvního česko-indického nemocničního komplexu pro malomocné a tuberkulózní pacienty. V letech 2006 -2010 působil v Brně jako rektor kostela Nanebevzetí Panny Marie (u jezuitů). V současné době je farářem ve farnosti Všemina a administrátorem ex currendo ve farnosti Liptál.

Pro Liptálský zpravodaj napsal Ing. Milan Daňa, starosta obce Liptál

V sobotu 3. června jsme po roce opět otevřeli vrata hasičské zbrojnice dokořán, přeparkovali oba zásahové vozy, abychom uvolnili dostatek prostoru pro práci našeho gulášmistra, bratra Jana Vaculíka – Švančary. Netrvalo dlouho a z garáže se linula příjemná vůně poctivého guláše.

Kácení májky úctyhodné výšky proběhlo ukázkově. Jsme hrdí na to, že naše třicetimetrová chloubka odolala celý měsíc různým nenechavcům, kteří se jí snažili dostat k zemi. Velmi mile nás překvapila hojná účast veřejnosti, za kterou děkujeme. Srdečný dík patří také panu Gojnému za jeho hudební doprovod a panu Kovaříkovi za zajištění doprovodného programu pro děti.

Sbor dobrovolných
hasičů

Během letošních Liptálských slavností a 110. výročí jsme měli tu čest představit veřejnosti **opravenou hasičskou zbrojnici**.

Od starosty obce Milana Dani jsme obdrželi klíč ke znovu otevření zbrojnice z roku 1907. Přišli se podívat nejen místní občané, ale dokonce i cizí návštěvníci např. až z Číny.

Za doprovodu cimbálové muziky naši hasiči představili zrekonstruovanou koňskou stříkačku z roku 1905 přímo v akci, což byla v tom parném horku krásná podívaná zejména pro ty nejmenší návštěvníky. Kdo chtěl, mohl se podívat z blízka na koňskou stříkačku, na opravenou zbrojnici, přečíst si něco o hasičích a sv. Floriánu, nebo shlédnout fotografie z nedávné renovace stříkačky, kterou jsme si dělali převážně svépomocí. Naše obec měla od roku 1905 velkého a na tu dobu moderního pomocníka, a to čtyřkolovou koňskou stříkačku. V roce 1924 však už nestačilo ruční pumpování, a proto hasiči nechali stříkačku vylepšit motorem MARS II. od firmy F. A. Smekal. I po těch letech odstávky díky pečlivému přetěsnění a zušlechtění motoru šlape jako hodinky. Koňských stříkaček tohoto typu jsou v celé ČR jen tři kusy. O to víc si té naší musíme vážit a pečovat o ni. Proto jsme rádi, že stříkačka bude mít pevné místo k ustájení. Za ta léta si už něco zažila a zaslouží si to.

Děkujeme všem, co se podíleli na renovaci staré stříkačky i rekonstrukci zbrojnice. Obci Liptál za podporu a pomoc při realizaci našich plánů a všem členům sboru, že jsou hasiči a drží hasičinu i nadále v naší obci.

Do budoucna bychom rádi dovybavili zbrojnici starými a zachovalými hasičskými věcmi a nářadím a udělali tak ze zbrojnice malé hasičské muzeum, které by dalším generacím připomínalo způsoby hašení v dávných dobách, kdy to nebylo zrovna lehké, techniky moc nebylo, a když byla, tak velmi jednoduchá a mnohdy náročná na obsluhu.

Za SDH Liptál Pavlína Geržová

Příloha č. 12 (foto a článek z Liptálského zpravodaje)

Tak, jak se odpradávná točí svět dokola, tak i život má svůj koloběh. Ani nám myslivcům se nevyhýbá. Chtěla bych vzpomenout na naše kamarády, kteří pro náš myslivecký spolek mnoho v uplynulých letech udělali a pomohli k zviditelnění myslivosti v obci i okolí.

Prvním skvělým člověkem, který nás navždy opustil v letošním roce byl pan **Alois Kovářčík z Liptálu Háje** (*10.1.1948 - = 16.1.2017). Celý život prožil v Liptále, jak se říká od kolébky až po hrob. Jeho činnost v poslední době, kromě mysliveckých povinností, byla směřována ke kultuře. Zajišťoval mnoho let obsazení kapel na mysliveckých akcích, ať už šlo v minulosti o hojně navštěvované myslivecké výlety či zajištění našich plesů. Vždy usměvavě naladěný a s dobrou náladou tvořil nedílnou součást vedení našeho mysliveckého spolku. Ačkoliv byl nezkrotný živel s velkým srdcem, nachystal si pro něj osud nejednu překážku. Tou poslední bylo upoutání na invalidní vozík po nemoci. Člověk, který každou volnou chvíli trávil v náručí přírody, svůj osud nechtěl lehce vzdát. Ač na vozíku, vždy se s humorem sobě vlastním snažil rozdávat kolem sebe radost. Rád přijel s pomocí svých blízkých za myslivci a šířil svůj obdivuhodný optimismus. Jeho památku bude navždy připomínat dřevořezba pomníčku sv. Huberta v Háji.

Druhým člověkem, který nás v prvních měsících letošního roku navždy opustil, byl pan **Karel Štrbík ze Vsetína** (*22.10.1933 - 14.3.2017). Jeden z nejstarších členů našeho mysliveckého spolku - byl členem od roku 1957, dlouholetý myslivecký hospodář, předseda mysliveckého spolku v letech 1990 – 2003, poté dlouholetý člen výboru. Byť nepocházel z Liptálu, byl s ním spjat. Nějakou dobu žil se svou rodinou na Lesní správě v Liptále. Zasloužil se společně s Josefem Smilkem (Liptál 380) o vybudování myslivecké chaty v tzv. Anglické zahradě (nyní vedle kulturního areálu). Muž s velkým srdcem lesníka a myslivce přivedl k nádhernému koníčku i svého vnuka Jana Březinu. Nejedna z nás členů si jej bude pamatovat z dob svých adeptských let, ve kterých nám přednášel, jak pečovat o zvěř. Byl členem Českomoravské myslivecké jednoty, kde pro Okresní myslivecký spolek Vsetín vykonával funkci posuzujícího komisaře při zkouškách nových adeptů myslivosti i hodnocení trofejí při výstavách.

Myslivecké sdružení
Brdisko

Poslední rozloučení a hold jsme vzdali i našemu nejstaršímu kolegovi, kamarádovi a příteli, panu **Josefu Smilkovi** z Liptálu č. p. 380. Jeho oči pomasly a dotlouklo jeho srdce dne 18. října 2017 ve věku 98 let. Jeho život byl silně spjat s lesem a láskou k myslivosti. Byl jeden ze zakládajících členů spolku myslivosti v Liptále, kterému zůstal věrný až do konce svého dlouhého života, celých 69 let. Jeho lásku k lesu i mysliveckému životu vždy podporovala i jeho žena, paní Blanka. Často jej doprovázela a společně s ním se radovala z jeho loveckých úspěchů a krásných trofejí. Společně s panem Karlem Štrbíkem, Karlem Laštovicou st. a mnohými dalšími se zasloužil o naši mysliveckou chatu. V roce 1971 odkoupili od místního národního výboru bývalé zdravotní středisko, pozdější kanceláře JZD a vybudovali v anglické zahradě Pod Smrkem mysliveckou chatu. Podílel se i na její realizaci společně s ostatními členy a v r. 1975 byla postavena do dnešní podoby. Rád sedával u kamen při vstupu do kuchyně a pozoroval čilý ruch. Vykládal své zážitky ze života i lovecké historky. Byl příkladným lovcem a člověkem, který dokázal i naslouchat. S kamarády rád jezdil do Hladkých Životic za přáteli na společné hony na drobnou zvěř. Jeho poslední trofejí byl srnec, kterého skolil ve svém úctyhodném věku letos.

Dne 24.11.2017 jsme se dozvěděli smutnou zprávu. Zemřel náš bývalý kolega a kamarád, člen našeho mysliveckého sdružení v Liptále, myslivecký hospodář, pan **Ing. Jan Evják** z Liptálu Dolanska č. p. 344. Jeho stopa je jedna z těch, které zanechaly svůj otisk v běhu dějin. Byl dlouholetým členem mysliveckého výboru, mysliveckým hospodářem. Ke svému životnímu koníčku, přivedl i svého syna Jana. Nakonec ukončil své působení mezi námi ze zdravotních důvodů. I tak je jeden z nás a čest jeho památce patří stejně, jako jeho ostatním přátelům. Ve všech ztratila nejen liptálská myslivost ale i obec velké osobnosti. S úctou žijí nadále v našich vzpomínkách.

Miroslava Klubalová, kronikářka MS Brdisko – Liptál

V letošním roce jsme se mohli společně setkat na již tradičním mysliveckém plese, letos již po 15. Ples se konal v prostorách kulturního zařízení obecního úřadu v sobotu 18.2.2017. K tanci a poslechu hrála Veselá pětka z Lužné. Pro přichozí přátele přírody a myslivosti byla přichystána bohatá nabídka jídla i pití. Nechyběly ani nádherné výhry v naší bohaté tombole. Poděkování patří i představitelům obce a sponzorům, kteří přispěli cenami. Výtěžek z této společenské akce bude použit na nákup krmiva pro příští zimní období.

Další společenskou akcí byla v květnu ve dnech **13.-15.5. 2017 chovatelská přehlídka trofejí**, která se uskutečnila v **Kelči**. K vidění byly trofeje ze všech honiteb náležitých pod okres Vsetín. Na této akci byl jako vždy bohatý doprovodný program nejen pro myslivce ale i širokou laickou veřejnost.

Posledním letním dnem, jak se zdá, byl poslední srpen. Udělal slunečnou tečku za prázdninami. Školákům nastal každodenní režim a nezbude jen vzpomínat na prázdniny plné zážitků a radostí. Věřím, že mezi radost a úsměv na tvářích bude patřit i vzpomínka na letošní **myslivecké odpoledne**. V polovině prázdnin jsme se mohli potkat již tradičně u myslivecké chaty. Letos, kromě soutěže v malování s mysliveckou tematikou přibyl i skákací hrad, střelba ze vzduchovky nebo již tradičně hod sekyrkou.

Pro hladové bylo přichystáno zvěřinové menu, pro žíznivé čepované pivo. Počasí bylo opravdu letní a každý stinný kout přišel vhod. K poslechu i tanci hrál DJ Pier. O příjemný průběh naší akce se samozřejmě postarali členové našeho mysliveckého spolku.

Věříme, že jste spokojeně odcházeli i se skvělými výhrami z naší bohaté tomboly.

Poděkování patří nejen členům, kteří se podíleli, ale i Vám návštěvníkům.

Z vybraného dobrovolného vstupného bude zakoupeno krmivo pro zvěř v nadcházejícím zimním období.

Pro Liptálský zpravodaj napsala Miroslava Klubalová, kronikářka MS Brdisko – Liptál

Již šestkrát se konalo utkání Hořansko – Dolansko, a stav těchto utkání byl 3:3. Proto se vedení FK rozhodlo, že zkusí změnu a zahrají si derby neregistrovaných hráčů s naším sousedem Lhotou u Vsetína. Ani v tomto případě motivace nechyběla, jelikož porazit Lhotu byla veliká výzva.

„Počasí v den utkání nám vůbec nepřálo. Ráno bylo pošmurno a bylo jen otázkou času, kdy začne pršet. Celé dopoledne jsme proto zvažovali, zda akci vůbec uskutečnit. Nakonec jsme se rozhodli utkání odehrát, ale zrušili jsme doprovodný program a také večerní zábavu se skupinou Sára. Pro děti jsme alespoň ponechali skákací hrad a díky lepšímu počasí v odpoledních hodinách mohlo také přiletět letadlo s bonbony.

Při odpoledním výkopu se již počasí ustálilo a mohl tak začít I.ročník utkání Liptál – Lhota. Hned prvním problémem ale bylo, že to málem neměl kdo pískat, protože najít někoho, kdo by měl odvahu takové utkání pískat je velmi těžké. Všichni totiž víme, že i když se jedná o přátelské utkání, fotbalisté se k rozhodčímu chovají neslušně a většinou ho viní za všechny své nezdary. Ale i to se nakonec podařilo vyřešit a utkání mohlo začít. Pohle mě měla Lhota v prvním poločase více ze hry a svou kombinací si vytvořila několik šancí včetně těch gólových. Do druhého poločasu již Liptál vstoupil lépe a po mnoha chybách soupeře si také vytvořil několik šancí. V závěru měl Liptál převahu, ale vyrovnání se nedočkal a tak první ročník Liptál – Lhota skončil 2:3.

I když trochu nerad, musel jsem pohár pro vítěze předat do rukou soupeře“, Ing. Milan Daňa, předseda FK Liptál

Mezi chlapy a také vzhledem k věčným slovním rivalitám, „štengrování“ a komentářům všech „trenérů“ u zábradlí se naši fotbalisté rozhodli uspořádat trochu netradiční zápas. V sobotu 12.8.2017 od 17:00 hod. se na hřišti v Liptále utkala mužstva Liptál – Liptál. Zvláštní? Ne. Amatéři – Liptál B - porovnali síly s „profíky“ z našeho A-týmu FK Liptál. A jistě se bylo na co dívat. Výsledek sice hovořil lépe pro Áčko, ale nebyl tak zcela jednoznačný. Tak uvidíme příště.

Jana Vráblíková ml.

Jako aktivní hráč FK Liptál bych chtěl v krátkosti zhodnotit podzimní část fotbalové sezony a také poděkovat všem nadšencům, hráčům, vedení klubu, obci, no zkrátka všem, kteří mají zájem liptálský fotbal pozvednout na úroveň, kde ještě nedávno býval. Před letošní sezónou došlo k několika změnám. Ve funkci hlavního trenéra vystřídal pana Červenku bývalý hráč a trenér mládeže pan Gerža Ladislav. Mezi hráče se po odmlce vrátili a začali opět běhat po zeleném pažitu, zkušenější hráči, kteří zde dříve působili a mají zájem předávat zkušenosti mladým odchovancům. S takto doplněným kádrem na nás čekalo devět soutěžních kol podzimní části soutěže. Začátkem i v průběhu soutěže mužstvo podávalo dobré výkony, což přilákalo větší počet diváků. Od prvních soutěžních kol mužstvo přistupovalo k zápasům víc jak dobře a soupeřům nadělovalo větší počet střelených branek, což mělo pozitivní účinky na účast hráčů v zápasech, ale spíš jen na domácím hřišti. Venkovní zápasy byly s účastí hráčů „trochu na hraně“, ale to je asi v poslední době problém všude v okolí. V zápasech mužstvo stavělo na zkušenostech starších hráčů a dravosti mladých odchovanců Liptálu, kteří mají do budoucna určitě velký potenciál. První zápasy ukázaly, že mužstvo má svou sílu a je schopno soupeřům vstřelit hodně branek, ale na druhou stranu i zbytečně branky inkasovat. Všichni, kdo chodí nebo jezdí na domácí i venkovní zápasy ví, že začátky utkání nám někdy nevycházely a zápasy jsme museli pracně otáčet, což ale bylo pro oko fanouška fotbalu určitě atraktivní. Vyzvednout však musím zejména zápasy s aspiranty na postup, což jsou Police a Janová, kdy tým za stavu 1:3 dokázal zápasy vyrovnat a v druhém případě vyhrát. Na druhou stranu zápas s Ratibořem, jako s dalším adeptem na postup nevyšel vůbec. Byl to jeden ze zápasů, kde mužstvo nastoupilo v oslabené sestavě, což by se do budoucna nemělo opakovat.

Pro jarní část víme, kde má mužstvo rezervy a že je nutno na nich zapracovat. Byl bych rád, kdyby se na druhou polovinu sezony současný kádr rozšířil o pravidelnou účast těch hráčů, kteří se ke konci podzimní sezony zapojili a byli v zápasech velkým přínosem.

S takto doplněným mužstvem, kvalitní zimní přípravou a s hojnou účastí hráčů, by se mohl liptálský fanoušek těšit na krásné fotbalové jaro s ještě lepším koncem, který by znamenal postup do vyšší soutěže.

Vladimír Urban, hráč FK Liptál, z.s

Ne jenom muži, ale i ti nejmladší fotbalisté Liptálu nám dělají velkou radost. Sešla se totiž velice dobrá parta lidí a nejdůležitější je, že to ty děti doopravdy baví. Pod vedením trenérů Jaroslava Kirchnera a Romana Šimary je vidět velké zlepšení těchto fotbalistů. Chtěl bych také moc poděkovat rodičům za jejich velký zájem, protože bez nich by to prostě nešlo.

Ing. Milan Daňa, předseda FK Liptál, z.s.

Příloha č.13 (foto a články z Liptálského zpravodaje)

Jako každý rok, tak i tento se konal v tělocvičně ZŠ Rokytnice pyžamový turnaj, na kterém nemohli chybět ani hráči našeho volejbalového klubu.

Klub volejbalových nadšenců

Tohoto turnaje se nakonec zúčastnilo 15 hráčů, ze kterých se losováním vytvořily tři týmy. Hrál se s každým týmem po třech zápasech. Samotný turnaj skončil okolo půlnoci, ale vzhledem ke skvělé atmosféře a dobré náladě se ve hře pokračovalo až do jedné hodiny. Záměrem celé akce bylo odreagování od každodenních starostí, sice pro nás volejbalisty „obvyklým“ způsobem, ale jinak za neobvyklých podmínek, což se určitě podařilo.

Ing. Ondřej Vaculík, předseda KVN Liptál

Jak už bývá dlouholetou tradicí, i letošní druhá prosincová sobota patřila již v pořadí čtrnáctému volejbalovému „Mikulášskému turnaji“. Celá akce se jako vždy konala v tělocvičně Základní školy Liptál a podmínkou účasti ve hře bylo mít sestavené tzv. „smíšené“ družstvo, skládající se ze třech mužů a třech dívek.

Na bitevním poli se nakonec utkalo celkem pět družstev a to: Už ne Bohuši, KVN Liptál, Cheguevara, Vlci Ústí a Urna Bystřička. První hvizd píšťalky zazněl v devět hodin. Pravidla byly vzhledem k hojnému počtu družstev upraveny tak, že se s každým družstvem hrálo po dvou zápasech pevně do dvaceti bodů. Za vítězství obdrželo družstvo 3 body, v případě remízy hrály družstva ve druhém zápase o tzv. Zlatý míč, který rozhodl, o rozdělení dvou a jednoho bodu. Po vyrovnaných soubojích nakonec na nejvyšší příčku dosáhli hráči družstva Už ne Bohuši, druhí skončila Cheguevara a třetí příčku obsadili Vlci Ústí. Našemu domácímu týmu KVN Liptál, se podařilo obsadit krásné čtvrté místo se ztrátou na třetí post pouze jediný bod.

Po celou dobu trvání turnaje bylo zajištěno bohaté občerstvení v podobě frgálů, kyselice, párků, sladkostí a pochutin, a jelikož se jednalo o sportovní klání, nemohlo pro sportovce chybět ani doplňování vitamínu B v tekutém stavu a jiných alko i nealko nápojů.

Celý turnaj proběhl ve skvělé předvánoční, přátelské atmosféře a co je nejdůležitější, bez jakéhokoliv zranění. Poděkování patří všem zúčastněným týmům a jejich doprovodům za vytvoření skvělé atmosféry během celého sportovního dne, hlavně pak organizátorce celé akce Radaně Daňové a její pravé ruce Haně Hnilicové, za skvělou připravenost a pohotovost, bez které by se tak vydařené turnaje nemohly realizovat.

Ing. Ondřej Vaculík, předseda KVN Liptál

Šachový kroužek zatím ještě nemůžeme hrát ve svém prostředí a nemůžeme naplno využít všech výhod, které by skýtala vlastní klubovna. Ale věříme, že příští školní rok zahájíme opět ve vlastních prostorách.

Šachový kroužek

V poslední době jsme se zúčastnili dvou závodů - 1. VASTO Tour 2016/2017

a to 10. 12. 2016 ve Francově Lhotě, kde nás zastupoval Filip Fojtík a

11. 2. 2017 v Jablůnce, kterého se zúčastnili Vít Fojtík, Martina Jehlářová a Petr

Jehlář. Tento turnaj byl (nejen) pro naše zástupce náročný v tom, že nehráli s hráči svého věku, ale byli výkonnostně přiřazeni vždy ke hráčům starším. Díky tomuto systému ale měli možnost porovnat své síly s hráči staršími a zkušenějšími. Je jasné, že neměli moc šancí na umístění nebo lepší výsledky, ale z hlediska hráčského měli mnohem víc příležitostí se učit. Protože více se člověk naučí prohrou se silnějším soupeřem, než vítězstvím nad slabším! A podle reakcí zúčastněných tento systém nebyl vůbec špatný a naši borci to zvládli dobře, i když skončili na zadních pozicích

Na konci školního roku se sešli členové šachového kroužku k poslednímu turnaji v restauraci Salis, aby 22.května zahráli poslední turnaj stylem každý s každým, a to v kategorii dětí i dospělých. Ač to byly hry plné nervů a rivality, tak nakonec nikdo neskončil bez bodu a každý zvládl vyhrát alespoň jeden zápas. Nešlo ani tak o vítězství, ale o dobrou zábavu a veselé zakončení sezóny, což se, myslím, podařilo.

Za Šachový kroužek Liptál Radim Chmelář

Radioklub v Liptále se po mnoha letech dočkal finanční podpory pro svou, v dnešní době ojedinělou, a o to víc záslužnou činnost.

Radioklub v Liptále

„Nakoupené mikropájky a odpájecí stanice nám dělají velikou radost. Děti s nimi rády pracují a nebolí je ruce jako z těžkých trafopájek. Také vývoj techniky jde kupředu a je zapotřebí obnovovat zastaralou techniku.

Minulý týden se nám povedlo natáhnout novou anténu a díky anténnímu tuneru, který jsme rovněž zakoupili, lze pěkně poslouchat i vzdálené protistanice. Moc za to děkujeme, protože nejlepší investice je do vzdělání našich dětí.“

Za radioklub OK2KPS Tomáš Gerža

Vítání nových občánek proběhlo v tomto roce dvakrát.

První bylo 21.května 2017 a do života v naší obci jsme pod vedením končící předsedkyně Komise pro občanské záležitosti Jitky Koutné přivítali šest dětí.

Komise pro občanské záležitosti

Na slavnostním setkání 12.listopadu přivítala nová předsedkyně Darina Geržová deset nových občánek. Na obou akcích navodilo slavnostní náladu milé vystoupení Malůšat, slavnostní projev pana starosty, zapsání do kroniky, kterou krásnými obrázky již několik let zdobí Miroslava Londová a také originální dárečky.

Památkou na tuto akci budou společné i individuální fotografie.

Za Komisi pro občanské záležitosti Eva Krausová

V sobotu 2. prosince 2017 se v našem kulturním zařízení konala každoroční beseda pro seniory. Po úvodním slovu pana starosty vystoupili Malí ogaři ze souboru Lipta Liptál s krásným zimním pásmem. Dále se představily děti z MŠ Liptál, které navštěvují ZUŠ Morava a navodily adventní atmosféru pomocí písní a básní s vánoční tematikou.

K poslechu i tanci celý večer hrála paní Jaroslava Salisová a nechybělo ani malé občerstvení. Jako každý rok přišel i Mikuláš se svojí družinou, který babičky i dědečky „vyzpovídal“ z jejich hříchů.

Věříme, že si všichni společně i s panem starostou, místostarostou a některými členy zastupitelstva popovídali a rádi poseděli při pěkné hudbě.

Darina Geržová, předsedkyně Komise pro občanské záležitosti

Dne 5.června 2017 zemřela ve věku nedožitých 102 let naše nejstarší spoluobčanka, paní **Julie Míková** z Liptálu, Výpusty č.90.

Rozloučili jsme se s ní v evangelickém kostele v Liptále, kde jsme společně vzpomenují její životní pout' do tak pozeňnaného věku, poděkovali za její život a doprovodili ji k místu posledního odpočinku na místní hřbitov.

*Za Komisi pro občanské záležitosti Eva Krausová
Příloha č. 14 (foto a články z Liptálského zpravodaje)*

Lovecká družina
Jagáři

Historický šerm a rekonstrukce středověkého života je naším koníčkem už několik let a po různých zkušenostech jsme se rozhodli založit vlastní skupinu. 3.ledna 2017 tak vznikla v Liptále skupina historického šermu o sedmi členech s názvem Jagáři (čti Jagári). Jako hlavní téma jsme si zvolili lov – od toho pochází i starogermánský název Jagári, což znamená lovec. Družina rekonstruuje oděvy a vybavení dvou kultur podle dochovaných nálezů vyskytujících se v Evropě v 9. a 10.století a to dánské Vikingy a mnohým lidem bližší Slovany. Tyto kultury se mnohokrát střetávaly i mísily. Zabýváme se starobylými řemesly, sami pracujeme na výbavě i ručně šitých kostýmech doplněných replikami šperků a ozdob. Ve spolupráci s archeology, nadšenci a řemeslníky se učíme stále nové věci. Muži se také věnují tréninku boje, ženy pouze pokud chtějí, jinak je jejich činností šití, různé techniky pro výrobu doplňků, vaření, obstarání tábora a dětí. Jde o tzv. living history (živoucí historii).

Naší první premiérou byla účast na 26.ročníku historického festivalu v Libušíně u Kladna. Za skupinu jeli tři členové a celý víkend jsme strávili pouze v historických kostýmech a s dobovou výbavou, kterou jsme tak konečně pořádně otestovali. Atmosféra festivalu byla úžasná. Tábor raného středověku se rozkládal na úpatí kopce. Skládal se z menších táborů ohraničených plůtky z větví. Mezi nimi byly připraveny cestičky pro návštěvníky festivalu. Ti pak mohli vidět vše, co se v táborech dělo, aniž by narušovali kouzlo dobového života. Další tábor se nacházel ve vedlejším údolí a zde mohli návštěvníci vidět skupiny představující život ve vrcholném středověku. Také historická tržiště, lemující hlavní cesty, byla plná překrásných výrobků, látek, kožešin a přírodních produktů .Atmosféru podtrhli doboví hudebníci. Po celý víkend byly připraveny hry a jednotlivé souboje, včetně velké sobotní dětské bitvy. Nechyběli lučištníci, děla, ani kouřové efekty. Opravdu se bylo na co dívat.

10.června jsme se zúčastnili 15.ročníku historického festivalu Zkřížené meče v Malenovicích u Zlína. Tentokrát jsme se zaměřili na děti a připravili dětský koutek s tvořením. Měli jsme velký úspěch a děti ještě větší radost.

Léto bylo odměnou za celoroční práci s kůží, dřevem a kovem, za šití kostýmů a výrobu dalšího stanu v podobě účasti na dalších velice zajímavých historických festivalech v zahraničí. 1. byl Utgard na Slovensku, 2. byl Wolin v Polsku. Ten se konal až u Baltského moře ve středověkém skanzenu na ostrově Wolin.

Na konci léta jsme předvedli svůj historický tábor i na Liptálských slavnostech.

Pro tuto akci jsme připravili dětský koutek, do kterého jsme vyrobili víc jak 50 štítů a 50 seker, které si děti mohly dotvořit podle své fantazie. Nachystali jsme i malý fotokoutek a další ukázky řemesel, jako tkaní na hřebenovém stávku, lucetování, pletení košů a kování vikingského nože či kopí. Největší odměnou nám bylo nadšení dětí, které bylo opravdu od srdíčka.

Tato premiéra na velkém nehistorickém festivalu pro nás byla docela náročná, ale zároveň hodně inspirující. Víme, že se máme co učit a v čem zdokonalovat. Jsme rádi, že jsme mohli návštěvníkům i místním ukázat, čím se zabýváme a co už umíme.

Martin Dorotík, zakladatel Jagáři

Ještě před koncem sezóny se mi podařilo aspoň částečně vyzkoušet dobové vybavení v podmínkách nám trochu vzdálenějších. Při své pracovní cestě v Itálii se mi díky spolupracovníkům podařilo v dobovém kostýmu zdolat vrchol 3210 m.n.m. Navštívil jsem památník místa nálezu Ötziho - muže v ledu. Mumie byla nalezena v září 1991 v Ötztalských Alpách, odtud má přezdívku "Ötzi", v blízkosti hor Similaun a Hauslabjoch na hranici mezi Rakouskem a Itálií. Lněná tunika, vlněná kápě a kalhoty, vlněné ovínky, vlněný plášť a čepice jsou jediné, co mě chránilo před ledovými poryvy větru a sněhem na vrcholku. Z bezpečnostních důvodů jsem nevolil pro výšlap dobovou obuv a jsem za to opravdu rád. Můžu však říct, že počasí mi víc než přálo. Ranní mrazíky vystřídalo teplo slunce v plné síle a tak se můj výšlap stal snesitelným. Při plné výbavě, čítající ještě vlněnou svrchní tuniku a kabát, by to byla procházka růžovým sadem. A tak poučen se můžu těšit na další z mnoha výšlapů a putování, které nás ve skupině ještě čekají.

Za Jagāri Jarl Halfdan Ulfr

Příloha č. 15 (článek a foto z Liptálského zpravodaje)

V sobotu 29.dubna se uskutečnil v Hospodě u Klesků již 12.ročník Liptálského koštu slivovice. Tentokrát se sešlo bohaté zastoupení vzorků slivovice i ostatních pálenek. Tomu nasvědčovala i účast na tomto klání. A jak to dopadlo?

Liptálský košt
slivovice

Kategorie trnka: 1.místo Dalibr Běhula, Liptál Střed
2. místo Petr Valchář, Liptál, Na Špici
3. místo Petr Vaculík, Liptál, Sadová

Dva soutěžící si úspěšně poznali svůj vzorek. Přihlášeno bylo rekordních 28 vzorků.

Kategorie ostatní pálenky: 1. místo Miroslav Bařina, Liptál, Pod Hranicí
2. místo Alois Kovařík, Liptál, Kopřivné
3. místo Miroslav Malčík, Liptál, Dolansko

Sedm soutěžících si poznalo svůj vzorek. Přihlášeno bylo 14 vzorků.

A jak vidno, všechna ocenění na nejvyšších stupních zůstala v Liptále, ač se zúčastnili i „přespolní závodníci“. Za to jsme velmi rádi a blahopřejeme úspěšným sběračům ovoce i zakladatelům kvasů. Nějaký smutek všech ostatních, kteří se na místa nejvyšší nedostali, ale jistě není na místě. Kvalita všech vzorků byla velmi vyrovnaná a hodnocení byla těsná. Celé soutěžení probíhalo v příjemné atmosféře, večer pak zprostředkoval hudbu k tanci i poslechu DJ Jaroslav Smilek. Pro soutěžící i ostatní hosty, kteří se přišli podívat, byla tradičně připravena bohatá tombola i občerstvení.

Stejně jako v předešlých letech se Obec Liptál rozhodla uspořádat již v pořadí třetí Liptálský gulášfest. Tato již tradiční akce se konala v sobotu 5. srpna 2017 v Přírodním kulturním areálu Liptál. Oproti předešlým dvěma ročníkům se jednalo o dřívější termín, ale to co do průběhu a atmosféry mělo jen pozitivní vliv, díky krásnému slunečnému počasí, které panovalo po celý den. O hudební a taneční zábavu se postarala dechová hudba Liptalanka a ve večerních hodinách hudební skupina 1+1. Pro děti byla připravena zábava v podobě skákacího hradu a jízdy na ponících.

Liptálský gulášfest

I v letošním ročníku se zúčastnilo souborového klání devět gulášníků, což je vzhledem k dispozičnímu řešení přírodního areálu i maximální možná kapacita. Při výběru kandidátů, kteří chtěli předvést své umění, jsme dávali přednost Liptalanům. Tak jako vloni se o získání nejlepšího liptálského gulášníka ucházeli obhajující dva vítězové z předešlých ročníků Jan Vaculík a Ladislav Kováč. Dalšími tradičními účastníky byli Pavel Londa, Filip Tomanec, Mirek Malčík a Lad'a Škrabánek.

Úplně poprvé se soutěže zúčastnili Antonín Juříčka, Lad'a Gerža (z Geržiček) a historicky první zástupkyně něžného pohlaví, Lucka Srněnská. Všichni gulášníci přistoupili k přípravě velice zodpovědně, to se poznalo už tím, že někteří rozehrávali své kotle už po osmé hodině ranní.

Oficiální zahájení akce bylo v 15:00 hodin. To už měli všichni mistři se svými pomocníky guláše dokonale vyladěné a připraveny k ochutnávce. Dna kotlů se stejně jako v předešlých ročnících objevovaly už kolem sedmnácté hodiny.

Ten, kdo nebyl dostatečně nasycen, měl možnost doplnit svůj žaludek párkem v rohlíku a dalšími pochutinami. A jak už to bývá, ke guláši nemohlo chybět ani pivo.

Pravidla soutěže a hlasování se ponechalo stejné jako v předešlém ročníku, to znamená, že každý účastník měl během ochutnávky možnost dát svůj hlas svému favoritovi losem, který obdržel u vstupu. Vyhlášení o nejlepší guláš proběhlo v 19:00 hodin. I když rozdíly hlasů byly mezi mistry opět velice malé, na třetím místě se nakonec umístila Lucka Srněnská, druhou příčku obsadil vítěz prvního gulášfestu Ladislav Kováč a nejlepším gulášníkem III. Liptálského gulášfestu se stal Filip Tomanec. Vyhlášením celá akce samozřejmě neskončila a díky příjemnému počasí pokračovala volná zábava za doprovodu hudební skupiny 1+1 až do pozdních nočních hodin.

Jsem velice rád, že účast na letošním ročníku byla zase hojná, čímž myslím, že smysl celé akce se sejít u dobrého jídla, pití a zábavy, se podle mého názoru, naplnil.

*Ing. Ondřej Vaculík, místostarosta obce Liptál
Příloha č. 16 (článek z regionálního tisku Jalovec)*

Již po sedmé jsme se sešli, abychom společně uspořádali malý, ale milý festiválek pro dobrou věc. Počasí nám přálo, připraveno bylo bohaté občerstvení, takže v 18.hod. mohla pro první návštěvníky zahrát dětská kapela DOCELA ze vsetínského Alceda. A šlo jim to tak, že mnoha starším rockerům spadla brada. Po nich zahrála naše stálice SHAPE THE CAT, taktéž ze Vsetína. Areál se v tuto dobu už trochu začal zaplňovat a lidé dostávali náladu na další hudební bombónky. A tím dalším byla skupina LOS PERDIDOS z Holešova. Nejvíce lidí však asi přišlo na náš loňský objev, a to 12:PIET z Nivnice, na kterou se zaplnilo celé taneční kolo pod tanečním „klobúkem“. Veselí ale pokračovalo i při skupině VAGABAND, hrající hity různých světových i domácích kapel. Na závěr zahráli dva nadějní liptálští DJové, říkající si PROJECT SEMPRA. Bohužel nedostali tolik prostoru, kolik by si jejich příznivci přáli. Ale čas konce byl naplněn a záměr akce taky a tím bylo zajistit pomocí zábavy a občerstvení prostředky na podporu vsetínského denního stacionáře NADĚJE, starající se o lidi s různým zdravotním handicapem. A i letos se to podařilo a na jejich konto jsme poslali částku 31 450 Kč, kterou využijí pro potřeby klientů.

Liptálské slůnění

Jara Londa

První adventní neděle, 3. Prosince 2017, se uskutečnil v liptálském evangelickém kostele tradiční adventní koncert. Ti, kteří přišli, a bylo jich opravdu hodně, mohli kromě pořádajícího ženského pěveckého sboru Rokytenka slyšet a vidět vystoupení cimbálové muziky Kuráž místní pobočky ZUŠ Morava, Pavla Kováče Tabáska a folkovou hudební skupinu Dareband. Všichni se snažili hlavně navodit vánoční atmosféru, což se jim určitě výběrem písní podařilo.

Adventní koncert

V jednom se přece jen letošní koncert lišil. Byl totiž benefiční. Vybraná částka byla určena pro mezinárodní dětský kříž, který se stará o pomoc dětem žijícím v místech, kde probíhá válečný konflikt. Vybraná částka 13.763,- Kč nás velmi mile překvapila a všem patří velký dík. Dárce může těšit, že přispěli na dobrou věc. Vyřizujeme velké poděkování i od reverenda Jaroslava Kratky, který peněžní dar od nás převzala v novém roce jen to nejlepší.

*Za ženský pěvecký sbor Rokytenka, Hana Vaculíková
Příloha č.17 (pozvánka na Adventní koncert)*

Ladislav Řezáč, rodák z Ivančic u Brna, nyní občan naší obce, se na vyhlášení ankety Nejúspěšnější sportovec roku 2016 zařadil mezi fotbalové legendy vsetínské kopané. Ocenění v podobě skleněné kopačky převzal z rukou předsedy krajské organizace České unie sportu Dalibora Kučery a Stanislava Holka, předsedy okresního fotbalového svazu. Řezáč, za nímž je bohatá fotbalová minulost, začal sportovat jako dítě pod vedením svého otce. Prošel dorosteneckými výběry Jihomoravského kraje, patřil do dorostenecké reprezentace ČSSR, kterou trénoval známý Václav Ježek. Už v sedmnácti letech se stal oporou mužů. V té době také stihl nominaci mezi olympioniky před letními olympijskými hrami v Tokiu. Na ty sice nakonec neodletěl, vzpomíná na ně ale jako na výborný zážitek. „*Ta olympiáda byla pro naše fotbalisty úspěšná, přivezli si odtud bronz,*“ zavzpomínal Řezáč u pultu pro oceněné hráče. „*S týmem Slovan Ivančice jsme si proti našim olympionikům tehdy zahráli. Prohráli jsme sice sedm nula, ale byla to pro nás jakožto pro hráče okresního přeboru výborná zkušenost,*“ popsal své zážitky oceněný fotbalista. Po vojně, během níž patřil do týmu Dukla Kroměříž, se rozhodl vrátit do Vsetína, který tehdy hrál druhou ligu. Následovala významná část kariéry, kdy se řadil do národní ligy, třetí ligy a odehrál nespočet divizních soutěží. Před koncem kariéry aktivního fotbalisty si zahrál divizi v Karolině a sportovní činnost ukončil ve Lhotě u Vsetína. Jako trenér působil v Liptále, Stavbě Vsetín, Lutonině, Vizovicích či Karolině. Mládeži se věnoval až do roku 2012. V současné době už fotbal sleduje z pozice diváka. „*Musím ale říct, že v současné době pro mne není fotbalová liga příliš záživná. Když se za zápas nedá ani jeden gól, tak to diváka nemůže absolutně bavit,*“ zakončila čerstvě oceněná fotbalová legenda.

Článek z Valašského deníku z 10.3.2017

Výrazného úspěchu dosáhl v plnokontaktním karate kyokushin-kai člen vsetínské boxerského oddílu Spartakus **Vladimír Futák** z Liptálu. Na nedávném mistrovství republiky kategorie Masters (nad 40 let) nenašel přemohitele a zaslouženě se stal republikovým šampionem.

Kyokushinkai Karate je velmi komplexním bojovým uměním, které klade velké nároky na veškeré pohybové schopnosti sportovců. Specializovaný trénink Karate musí být vyvážen tréninkem v posilovně a tréninkem flexibility. Nelze být pouze rychlý a pohyblivý, ale patřičně odolný a silný. Je to nejtvrďší ze všech stylů Karate, jelikož sportovní zápas probíhá bez jakýchkoli chráničů a techniky.

Psal se rok 1995, když ogarovi z Liptálu, **Petru Markovi** na výstavě v Německu padl do oka model auta. Netrvalo dlouho a vzal to jako výzvu – to bych snad dokázal taky. A nápad byl na světě. Začal dělat dřevěné modely aut, přičemž se dal svou dosud neprobádanou cestou. V dílničce v přístavku u rodičů se rodily dřevěné modely, které se, zkrátka a jednoduše řečeno, líbily. Pár let nato si Petr s rodinou postavil nedaleko rodičů vlastní dům a nemohlo být jinak, než že téměř celé spodní patro je vybaveno dřevoobráběcími stroji a další potřebnou technikou. Za vše totiž mluví již samotný pohled na dřevěné skvosty - Fekální vůz byl a asi ještě dlouho bude vždy spojován s vtipkováním. K tomu dřevěnému poskytl Petr zajímavou historku: „Majitel dnes renomované firmy s originálem tohoto speciálu kdysi začínal. Dnes má jeho zmenšená dřevěná podoba výsostné místo v pracovně. Vzhledem k vysoké pracovní nejspíše modely Petra Marka za hubičku. Přesto jsou tací, kteří si dopřáli i čtyřicet kousků. Není divu, že o tyto parády z Liptálu projevují zájem i renomované firmy.“ V poslední době Petr rozšířil sortiment o miniatury pro výrobce originálů TON – výrobce nábytku z ohýbaného dřeva.

Článek z Jalovce, 4.7.2017

2222 Road nonstop je nejdelší ze série 4 vytrvalostních závodů Wolfman. Jedná se o silniční cyklistický maraton, který je se svou délkou 2 222 km nejdelší v ČR. Patří také k největším kalibrům v Evropě. O jeho náročnosti svědčí také výškový profil s převýšením 33 400 m. Trasa, která vede kolem naší vlasti je pevně daná. Cyklisti se řídí podle přístrojů GPS, které zároveň slouží pořadateli pro jejich kontrolu. Závod se jede nonstop za plného provozu, bez podpory doprovodných vozů a servisních týmů. Každý ze zúčastněných si veze věci pro svou potřebu sám.

Letošní ročník odstartoval 28.7. ve 20 hodin na pražském Barandově. Na startu se sešla cyklistická vytrvalostní špička a mezi nimi i náš spoluobčan **Aleš Melichařík**.

Už krátce po startu začala trasa sbíhat z asfaltových silnic na polní a lesní cesty, bylo jasné, že ujeté kilometry nebudou zadarmo. Počasí rovněž nikoho nešetřilo, teploty přes 40 °C na slunci doprovázely zúčastněné po většinu dnů závodu. Cyklisté tak museli klást velký důraz na pitný režim, spotřeba tekutin se pohybovala i kolem 11 litrů denně.

V poledním žáru ani v hustém dešti se nezastavuje. Prioritou každého účastníka je především dojet v limitu 14 dní, nic jiného se nepočítá. Co si tito osamělí vlci, trávicí v sedle často 20 a více hodin denně berou na tak dlouhou cestu je individuální. Nejčastěji je to pouze oblečení co mají na sobě, spacák a spodní prádlo na spaní. Vše ostatní je luxus, který se po pár dnech pěkně proveze. Jídlo a ostatní věci denní potřeby koupí cestou. Spaní, pokud se tomu dá tak říkat se omezí jen na pár hodin denně, v místě, kde jim zrovna dojdou síly. Často je to zápraží, opuštěné stavení, autobusová zastávka či pěkné místo v lese. Fyzicky se tito borci připravují k tak extrémnímu výkonu velmi usilovně, tráví často stovky hodin v sedle při tréninku. Psychicky se ale na takovou zátěž připravit nedá. Denně je doprovází, strach i euforie, radost i bolest. Všechno je to ale jedno velké dobrodružství, ve kterém dojíždí jen ti nejsilnější. První místo mezi muži obsadil Radek Musil s neskutečným časem 7 dní a 2 hodiny.

Náš Aleš Melichařík pak dojel třetí v čase 8 dní a 18 hodin. Mezi ženami zvítězila Katka Ludvíková. Závod to byl krásný ale náročný. Cyklisté mezi jinými projeli Krušné i Jizerské Hory, Krkonoše a Jeseníky. Nechyběl Ještěd ani Praděd a v neposlední řadě i Šumava. Tento druh závodu se jede bez mediální podpory, v cíli je taky nikdo nevíta. Přesto ale dojíždějí šťastní a ne zlomení, bohatší o nové zážitky a přátelství. V srdcích si pak odnášejí radost z dosažení vlastního cíle, sebedpřekonání, úctu k soupeři i přírodě.

555 Nonstop je závod horských kol v režii známého slovenského bika Rada Tilandyho. Délka 590 km s převýšením přes 13 400 m řadí tento závod mezi ty nejnáročnější svého druhu. Trasa vedla mimo jiné přes vrcholky Malých a Bílých Karpat, Javorníků, Strážovských Vrchů a CHKO Ponitrie. Na startu ve slovenském Trenčíně se 12. 9. 2017 sešlo 13 odvážlivců, mezi kterými nechyběl ani nejlepší český ultramaratonec Svatopluk Božák a vítěz Vrcharské Koruny Valašska Toník Liebel. Závod se jel za značné nepřízné počasí, snad proto do cíle v Kálnici dorazilo pouhých 7 závodníků.

Na 1. místě se v čase 81 hod. 40 min. **umístil Aleš Melichařík (Liptál)**. Na 2. místě se ztrátou pouhých 30 min. dorazil Svatopluk Božák (Rožnov p. Radhoštěm).

O 3. místo se pak podělili Toník a Metoděj Lieblovi (Valašské Meziříčí). První tři příčky tedy v tomto prestižním slovenském maratonu obsadili Valaši. Vyhodnocení celé akce proběhlo 9.12.2017 v Trenčíně za účasti župana Trenčínského kraje Jaroslava Bašky.

Ve dnech 26.11.2017 až do 31.3.2018 se v Karlovském muzeu ve Velkých Karlovicích koná již 16. ročník fotosoutěže Valašská krajina za přispění EU Life. Hlavním pořadatelem je ČSOP Salamandr, spoluorganizátoři ACTAEA – společnost pro přírodu a krajinu, AOPK ČR – Správa CHKO Beskydy, Obec Velké Karlovice a Karlovské muzeum. Tentokrát jsme na ní měli z Liptálu zastoupení hned tří fotografů. Soutěže se zúčastnil: Josef Londa, Dagmar Žaludková a Stanislava Smilková. A liptálští se vůbec neztratili. Fotografie všech byly natolik úspěšné, že byly na výstavě zveřejněny. Z toho pan **Josef Londa** vyhrál první místo v kategorii Pastviny v Beskydech se svojí fotografií „V ranním oparu“.

Sedmnáctý ročník Krajské konference o environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě ve Zlínském kraji zahájil v prostorách Fakulty technologické ve Zlíně hejtman Jiří Čunek, který vyzdvihl význam utváření zdravého vztahu člověka k přírodě, jak se o to snaží pořadatelská organizace Líska a její partneři, a zároveň konstatoval, že pokud jde o environmentální výchovu, prožíváme určité schizma.

„Na jedné straně jsou organizace, které dělají výborné aktivity, díky nimž mají lidé přirozený kontakt s přírodou a učí se mít k ní úctu, což je velmi záslužné. Na druhé straně jsme svědky toho, že několik jedinců může destruovat veřejný zájem, když pod záminkou ochrany přírody blokují například výstavbu obchvatu a vystavují tak nebezpečí přetíženého provozu i exhalací obyvatele obcí a měst. Slovo 'environmentální' potom v těchto souvislostech získává negativní význam,“ řekl hejtman Jiří Čunek a poděkoval pracovníkům Lísky a středisek ekologické výchovy za to, že rozvíjejí správnou rozlišovací schopnost, aby si lidé přírody vážili, a přitom nebyli v kolizi s tím, co moderní svět potřebuje.

Konferenci připravila organizace Líska, která ve Zlínském kraji ve spolupráci s krajským úřadem pomáhá široké veřejnosti porozumět přírodě a být dobrými hospodáři přírodního a kulturního dědictví. Po dobu konání konference probíhaly ukázky práce v tematických dílnách, které předvedly, jak lze zajímavou, poutavou a hravou formou rozvíjet zájem dětí o přírodu a vše, co s ní souvisí. Součástí programu bylo také oceňování jednotlivců či škol, úřadů či podnikatelů, kteří jsou v oblasti environmentální výchovy příkladem pro ostatní. Jedním z oceněných byli: **V kategorii Veřejná správa - Ing. Milan Daňa, starosta obce Liptál.**

Na začátku tohoto roku byl vydáno a do každé domácnosti doručeno mimořádné číslo Liptálského zpravodaje: „Odpadový“.

„Odpadový“
zpravodaj

Úvodní slovo starosty:

Vážení spoluobčané, rád bych Vám představil první číslo našeho nového Liptálského „odpadového“ zpravodaje. Problematika odpadů nás totiž každodenně ovlivňuje, proto si myslím, že je vhodné věnovat odpadovému hospodářství pár těchto samostatných stránek. Rádi bychom Vám například ukázali, které odpady je možné v naší obci třídít a kde jsou umístěny sběrné nádoby. Chceme, abyste věděli kolik naše obec vytřídí odpadů a kde máme ještě rezervy. Již brzy dojde k výraznému zvýšení poplatku za ukládání komunálního odpadu, proto je potřeba stále zlepšovat třídění odpadů, aby náš současný poplatek 300 Kč/osobu/rok nemusel být zvyšován. Rádi bychom Vás těmito stránkami zpravodaje motivovali k lepšímu přístupu k nakládání a třídění odpadů. Doopravdy se to týká nás všech a každý můžeme v tomto odvětví trochu pomoci. Třídíme odpad, má to doopravdy smysl.

Ing. Milan Daňa

Příloha č. 18 (Odpadový zpravodaj)

Nová prodejna

Ke konci roku 2017, 1. listopadu byla vedle Restaurace u Salisů (v bývalé vinotéce) otevřena nová prodejna Pekařny Veka s.r.o.

Nabídkou čerstvého pečiva (slané, sladké celozrnné), knedlíků, zákusků i nápojů včetně kávy s sebou oslovila řadu místních občanů.

Doufejme jen, že i přes konkurenci místních i velkých obchodů v městech se podaří obchod udržet v provozu dlouhodobě.

V kulturním zařízení obecního úřadu se v roce 2017 konaly tyto akce:

Akce roku

Hasičský ples	21.1.2017
72.Valašský bál	11.2.2017
Ples evangelické mládeže	4.2.2017
Beseda Trabantem kolem světa	9.2.2017
1.Dětský valašský bál	11.2.2017
73.Valašský bál	11.2.2017
Myslivecký ples	18.2.2017
Dětský karneval	25.3.2017
Seminář ValFS	11.3.2017
Superstar ZŠ Liptál	25.4.2017
Divadelní představení pro ZŠ Liptál	19.5.2017
Open koncert	30.5.2017
30.Dětský folklórní den	11.6.2017
40.let ZŠ Liptál	16.5.2017
MFF 48.Liptálské slavnosti	23.8.2017
Představovací workshop řemesel-návštěva z USA	15.9.2017
Gastro-folklórní festival – vaření halušek,aj.	22.-23.9.2017
Soustředění- Brněnský Valášek	13.-15.10.2017
Beseda se seniory	2.12.2017
Vánoční zpívání a koledování u cimbálu	9.12.2017
Vánoční besídka DDaZŠ Liptál	13.12.2017
Vánoční koncert ZUŠ Morava Liptál	14.12.2017
Štěpánská zábava FK TJ Start Lipta Liptál	26.12.2017

Během roku se v kulturním zařízení konalo deset soukromých akcí – oslav.

Pravidelně probíhaly během roku v kulturním zařízení tyto zkoušky:

Po:	FoS Malá Lipta 17-19 hod.	FoS Lipta Senioři 19-21 hod.
Út:	FoS Lipta-Malušata 16.30-17.45 hod.	Zumba 18.-19.hod.
St:		FoS Lipta Základ 19-21 hod.
Čt:	Zumba děti 17.-17.50 hod.	Zumba dospělí 18.-19.00 hod.
Pá:	FoS Lipta základ 19-21 hod.	Dechovka Liptalanka: 19-22 hod.

V kulturním areálu obecního úřadu se v roce 2017 konaly tyto akce:

Blešák	20.5.2017
30. Dětský nejen folklórní festival	11.6.2017
7.Liptálské slůnění	23.6.2017
Tour de Beer	24.6.2017
Pivní slavnosti	1.7.2017
3.Liptálský gulášfest	5.8.2017
MFF 48. Liptálské slavnosti	23.-28.8.2017
Gastro-folklórní festival,vaření halušek,aj.	22.-23.9.2017
Adventní vánoční jarmark	25.11.2017

Příloha č.: 19. (Plán kulturních akcí, pozvánky na ples)

Ke dni 31.12.2017 bylo v naší obci 1 495 obyvatel.

Z toho 1 250 dospělých
245 dětí
773 žen
722 mužů.

Přehled obyvatel

Číslo popisné a evidenční:

Ke dni 31.12.2017 je v obci registrováno:

541 čísel popisných
44 čísel evidenčních (chaty).
165 objektů je neobydlených – nikdo není přihlášen na trvalý pobyt.

Za rok 2017 se:

narodilo 18 dětí,
zemřelo 20 občanů
přihlásilo 20 obyvatel
odhlásilo 24 obyvatel.

Údaje o nezaměstnanosti v Liptále - ke 28.2.2018:

Evidovaní uchazeči: 42 (40-listopad 2017).

Podíl nezaměstnanosti: 3,86% (3,76%-listopad 2017)

Podíl nezam. v okrese Vsetín – nejvíce Lidečko - 4,60 % (65 evidovaných uchazečů)
nejméně Valašské Příkazy – 1,46 %. (3 evidovaní uchazeči)

Rok 2017 začal pravým zimním počasím s teplotami hluboko pod nulou a s občasným mírným oteplením a toto vydrželo až do začátku února. Tehdy trochu sněhu odtálo i opět nasněžilo, ale bylo to stále zimní počasí. Ukončily ho teploty nad nulou na konci února a to byl prakticky konec zimy. Během března občas poklesly teploty pod nulu, ale počasí bylo spíše jarní. Na začátku dubna byla první jarní bouřka a od poloviny dubna vydatně pršelo. Na konci dubna způsobilo komplikace v dopravě i silné sněžení – hlavně v Čechách a na severu Olomouckého kraje (Churáňov hlásil 23 cm nového sněhu).

Počasí

„Vydatný déšť během noci na pátek (28.4.) a potom i po celý den zvedl hladiny řek a potoků. Hasiči ve Zlínském kraji vyjžděli již od rána a ve 13 hod, měli evidováno 33 zásahů“, hlásil hodinu po poledni Pavel Řezníček z Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje.

„Nejčastěji vyjžděli hasiči na Vsetínsko, v tomto regionu se během dopoledne skutečně ani nezastavili. Nejvíce zásahů jsme napočítali u čištění ucpaných kanalizačních vpustí, propustků nebo čerpání vody ze zaplavených sklepů a silnic. Ke třem desítkám událostí došlo v okrese Vsetín, dvakrát jsme pomáhali na Zlínsku a jednou na Kroměřížsku.

Ve Velkých Karlovicích a v Bystřičce na Vsetínsku dosáhla Bečva druhého stupně povodňové aktivity.“dodal.

Od května se oteplovalo tak, že poslední ranní teplota pod nulou byla jen 10.5. a to byli asi ti „zmrzlí muži“. Pak již začalo léto a letní teploty vydržely až do poloviny srpna - to jsme uvítali ochlazením a hlavně deštěm. Další mírně deštivé období bylo v druhé polovině září a začátkem října. Slunečné podzimní počasí přerušil jen první sníh s deštěm 30.11. a pak až do konce roku převládalo počasí spíš pozdně podzimní.

„Prameny, na nichž jsou závislé stovky obcí, vykazují extrémní sucho. A do toho aglomerace dusí prach z dopravy,“ uvedl na konferenci ekologů ministr životního prostředí Richard Brabec.

„I odmítači globálního oteplování musí uznat, že těch posledních šestnáct let není normálních, kdy rok co rok jsou překonávány teplotní rekordy. Na konci dubna sice napadne sníh, a tak se možná někteří ptají: tak kde máte globální oteplování? Právě je tady. Není totiž jen o momentální teplotě, ale je to o extremizaci počasí.“

Příloha č.20 (články z novin)

Rekapitulace:

1. Události v Česku	str. 2
2. Zpráva starosty za rok 2017	2 – 3
3. Volby	3
4. Nové dopravní prostředky OÚ	3 – 4
5. Slavnostní otevření MŠ a ZUŠ Morava	4
6. Dotace občanům	4 – 5
7. Nová naučná stezka	5
8. Kino na zámku	5
9. Brigádníci	6
10. Opravená stará hasičská zbrojnice	6
11. Otevření Letapy chodníků v Dolansku	6
12. Z Mateřské školy Liptál	7 – 9
13. Ze Základní školy Liptál	9 – 12
14. Ze Školní družiny ZŠ Liptál	12 – 13
15. Spolek rodičů a přátel ZŠ Liptál	13
16. ZUŠ Morava	14
17. Dětský domov a Základní škola Liptál	14 – 16
18. Folklorní soubor Lipta Liptál	16 – 21
19. Výstavy v liptálském zámku	22
20. Česká církev evangelická Liptál	23 – 24
21. Římsko-katolická církev Liptál	25
22. Sbor dobrovolných hasičů Liptál	25 – 26
23. Myslivecké sdružení Brdisko	26 – 27
24. Fotbalový klub Liptál	28 - 29
25. Klub volejbalových nadšenců Liptál	29
26. Šachový kroužek	30
27. Radioklub Liptál	30
28. Komise pro občanské záležitosti	30 – 31
29. Liptálský košť slivovice	32
30. Liptálský gulášfest	32 – 33
31. Liptálské slůnění	33
32. Adventní koncert	33
33. Úspěchy našich občanů	34 – 36
34. „Odpadový“ zpravodaj	36
35. Nová prodejna	36
36. Akce roku	37
37. Přehled obyvatel	38
38. Počasí	38 - 39